

STRATEGIA ROZWOJU Gminy Lisewo

LISEWO
030

2017—2030

Spis treści

Nota o autorach	3
Słowo wprowadzające	4
I. Klucz do sukcesu, czy puste słowa?	5
II. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi	7
III. Nasza wizja	8
IV. Diagnoza stanu obecnego	9
V. Cele strategiczne Gminy Lisewo	10
VI. Zarządzanie gminą to „dobre rządzenie”	11
VII. Cele strategiczne oraz kierunki działań	12
VIII. Szczegółowy opis działań	17
IX. Koszty wdrożenia Strategii	30
X. Monitoring Strategii	31
XI. Konsultacje	33
XII. Promocja	34
XIII. Zdanie podsumowujące	35
Załącznik: Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Lisewo	

Nota o autorach

W skład Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Lisewo weszły osoby, które na pierwszym miejscu przedkładają potrzeby mieszkańców i rozwój gminy. Poza wójtem Gminy Lisewo byli to: Kierownicy Referatów Urzędu Gminy oraz pracownicy tych referatów, Kierownicy Jednostek Organizacyjnych Gminy, a także ekspert zewnętrzny w dziedzinie **planowania**.

1. **Monika Maćkowska**, Urząd Gminy w Lisewie – podinsp. ds. planowania i współpracy z jednostkami pomocniczymi – Koordynator
2. **Jakub Kochowicz**, Wójt Gminy Lisewo
3. **Halina Chrzanowska**, Sekretarz Gminy Lisewo
4. **Piotr Wielgus**, Pracownia Zrównoważonego Rozwoju w Toruniu
5. **Teresa Jamka**, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lisewie
6. **Michał Szpręglewski**, Kierownik Gminnych Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Lisewie
7. **Marzenna Szpręglewska**, Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Lisewie
8. **Michał Lewandowski**, Informatyk Gminny/Gminne Centrum Informacji
9. **Krzysztof Zieliński**, Urząd Gminy w Lisewie – Kierownik Referatu Gospodarki i Inwestycji
10. **Agnieszka Dalke**, Urząd Gminy w Lisewie – podinsp. ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych i promocji gminy
11. **Paweł Kowal**, Urząd Gminy w Lisewie – podinsp. ds. ochrony środowiska i zamówień publicznych
12. **Angelika Lewandowska**, Urząd Gminy w Lisewie – podinsp. ds. oświaty, kultury i sportu
13. **Natalia Szpręglewska**, Urząd Gminy w Lisewie – Ref. ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi

Poza nimi, dokument opracowywali na każdym etapie prac mieszkańcy Gminy Lisewo reprezentujący różne dziedziny życia. Wyrazili oni wolę **wspólnego** działania wielu środowisk dla **pomyślnego** i **trwałego** rozwoju gminy. Wskazali cele, które uwzględniają wszystkie obszary problemowe i jednocześnie odzwierciedlają potrzeby gminy w zakresie działań na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców, zwiększenia bezpieczeństwa społecznego, modernizacji infrastruktury i kwestii zrównoważonego rozwoju oraz poprawy konkurencyjności lokalnej gospodarki.

Urząd Gminy w Lisewie

ul. Chełmińska 2
86 – 230 Lisewo

E-mail: mackowska@lisewo.com

Tel.: 56 676 86 14

Kom.: 667 832 542

Słowo wprowadzające

Szanowni Państwo

Przed Państwem nowa strategia rozwoju naszej małej ojczyzny. Jej kształt i treść są wynikiem zaangażowania setek osób zamieszkujących Gminę Lisewo.

Proces opracowywania Strategii oparty był na partycypacji społecznej w każdym etapie planowania. Stało się to inspiracją do zmiany podejścia władz gminy do konsultacji. Mogę z pełną odpowiedzialnością powiedzieć, że dzięki wyjściu urzędników zza biurka i Państwa otwartości powstało opracowanie, pod którym z dumą się podpisuje.

Strategia obejmuje horyzontem czasowym 14 kolejnych lat. To tylko pozornie wydaje się dużo. Obecnie planowanie strategiczne nie ogranicza formułowania celów do realizacji na kolejne lata, czy kadencje władzy. Na długofalowości zadań opierają się już także duże miasta formułując dalekosiężne zamierzenia.

Strategia Rozwoju Gminy Lisewo na lata 2017–2030 jest ubrana w nowoczesną formę i niejako uszyta na miarę – stanowi nieszablonową odpowiedź na problemy występujące lokalnie. Zgłębia postulaty mieszkańców wskazując oryginalne rozwiązania. Jednocześnie unika powtarzania standardowych, martwych zapisów przywołujących np. dziesiątki aktów prawnych, czy dokumentów nadrzędnych.

Wszystkim uczestnikom warsztatów, spotkań i tym, którzy je organizowali serdecznie dziękuję za włożony trud. Ufam, że efekt naszej ciężkiej pracy będzie idealnie widoczny w 2030 roku, kiedy zakończy się okres programowania Strategii.

Wówczas – szczerze w to wierzę – wszystkie z zaplanowanych działań zostaną wykonane, a warunki życia w Gminie Lisewo będą odpowiadały zapisom poniżej przedstawionej Wizji.

Wójt Gminy Lisewo
Jakub Kochowicz

I. Klucz do sukcesu, czy puste słowa?

Strategia rozwoju to jeden z podstawowych instrumentów zarządzania gminą. Wiele gmin swój **sukces** zawdzięcza właśnie dobrze przemyślanej i odpowiednio napisanej strategii. Jest ona usystematyzowanym zbiorem jasno sprecyzowanych potrzeb i wynikających z nich kierunków działania.

Poprzednia strategia obejmowała lata 2007–2013 i ze względu na wykonanie wszystkich zadań oraz niedostosowanie pozostałych zapisów do szybko zmieniającego się otoczenia zwyczajnie się przedawniła.

Nadrzędnym celem niniejszej Strategii jest zapewnienie Gminie Lisewo **partnerskiej** i konkurencyjnej pozycji w powiecie, regionie, w Polsce i w Europie przy wykorzystaniu jej mocnych stron oraz szans wynikających z jej geograficznego położenia, **potencjału** demograficznego, walorów środowiskowych oraz uwarunkowań historycznych.

Proces opracowywania dokumentu rozpoczął się w maju 2016 roku i trwał równy rok. Motorem napędowym do działania było dostosowanie strategicznych dokumentów do zmieniającego się otoczenia, w tym zmiana charakteru Gminy Lisewo z typowo rolniczego, a przede wszystkim **poprawa** warunków życia mieszkańców.

Władze lokalne zainspirowane **nowoczesnymi** rozwiązaniami zachodnimi postanowiły opracować wspólnie ze społeczeństwem niejako **scenariusz przyszłości**. Dzięki niemu gmina będzie mogła korzystać ze swoich atutów oraz odważnie wykorzystywać pojawiające się szanse. Ponadto opracowanie to będzie stanowiło cenne źródło informacji dla potencjalnych inwestorów o przyjętych i zakładanych przez gminę ścieżkach rozwoju.

Wypełnianiem treści niniejszego dokumentu zajęli się **mieszkańcy** oraz przedstawiciele różnych środowisk, a także specjalnie w tym celu powołany Zespół ds. opracowania Strategii. Prace prowadzono zgodnie ze **scenariuszem**, który wyróżniał etapy:

- fazę planowania działań polegającą na zapoznaniu się ze wszystkimi aktualnymi dokumentami strategicznymi na poziomie kraju, regionu, powiatu, w ramach której dokonano analizy korelacji między lokalnymi dokumentami, a dokumentami wyższego szczebla,
- fazę prac przygotowawczych, która obejmowała m.in. czynności związane z diagnozą obecnego stanu gminy oraz wstępną identyfikacją problemów, a następnie wyznaczeniem potencjalnych kierunków rozwoju gminy,
- fazę konsultacji społecznych mającej na celu poznanie oraz hierarchizację celów i potrzeb mieszkańców gminy,
- fazę pracy warsztatowej – aktywne planowanie warsztatowe polegające na wstępnym wyznaczaniu celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań,
- fazę analizy warsztatów strategicznych,
- fazę ostatecznego wyboru celów strategicznych, operacyjnych, kierunków działań oraz ustaleniu listy inwestycji,
- fazę konsultowania i uzgadniania dokumentu strategicznego przed ostatecznym zatwierdzeniem dokumentu przez Radę Gminy,
- fazę uchwalenia dokumentu.

Ważnym elementem działań było opracowanie identyfikacji wizualnej projektu i stworzenie dedykowanej podstrony internetowej: **www.strategia.lisewo.com** – tutaj publikowane i dokumentowane były wszelkie działania.

Strategia została opracowana przy założeniu, że społeczność lokalna i władze samorządowe najlepiej wiedzą, jakie są ich potrzeby. Dzięki wywołaniu przyjaznej atmosfery na warsztatach **społeczeństwo** utożsamiało się z nimi i aktywnie w nich uczestniczyło.

Do udziału w pracach nad Strategią zaproszono:

- przedstawicieli władz,
- radnych i sołtysów,
- pracowników Urzędu Gminy w Lisewie oraz Kierowników Jednostek Organizacyjnych ,
- mieszkańców gminy w tym przedstawicieli seniorów i młodzieży,
- przedstawicieli różnych grup zawodowych,
- przedsiębiorców i rolników,
- reprezentantów organizacji pozarządowych,
- przedstawicieli służb mundurowych,
- niezależnych ekspertów zewnętrznych,
- lokalnych liderów i animatorów,
- przedstawicieli środowiska prawniczego,
- reprezentantów środowiska sportowego.

Strategia Rozwoju Gminy Lisewo na lata 2017–2030 jest dokumentem **otwartym**, który powinien być uzupełniany o nowe treści, pomysły i sposoby rozwiązywania problemów.

Jej uchwalenie nie zamyka dalszych prac, wręcz przeciwnie – otwiera kolejny etap polegający na opracowaniu programów operacyjnych oraz weryfikacji i aktualizacji celów i priorytetów **rozwoju**.

Strategia Rozwoju Gminy Lisewo na lata 2017–2030 – Lisewo 2030 nie obejmuje działań wykonywanych rokrocznie oraz obligatoryjnie. Nie ujęto w niej więc bieżącego funkcjonowania gminy oraz kosztów z tym związanych.

Dokument ten przedstawia jedynie nowe zadania, które są planowane do wykonania w Gminie Lisewo w kolejnych latach.

II. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi

1. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu „Europa 2020”.
2. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020.
3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie.
4. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030.
5. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+.
6. Strategia Rozwoju Powiatu Chełmińskiego na lata 2015–2025.
7. Lokalna Strategia Rozwoju Kierowanego przez Społeczność (LSR) na lata 2016–2023 dla obszaru Lokalnej Grupy Działania „Vistula-Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję”.

III. Nasza wizja

Gmina Lisewo w 2030 roku

to przyjazne miejsce

do życia i wypoczynku

z dala od miejskiego zgiełku,

ale dobrze z pobliskimi miastami skomunikowane.

To piękna i prawdziwa wieś,

pola, łąki, jeziora i czyste powietrze,

ale z dobrej jakości infrastrukturą techniczną.

Gmina Lisewo

to zdrowe lokalne produkty,

których marka znana jest w całym regionie.

To miejsce, w którym

dzięki dobrej jakości usługom publicznym

żyje się

wolniej, zdrowiej i bezpieczniej

a mieszkańcy,

których tu ciągle przybywa,

tworzą spójną społecznie

wspólnotę samorządową.

IV. Diagnoza stanu obecnego

Zgodnie z zasadami planowania wstępem do prac nad Strategią było sporządzenie diagnozy obecnego stanu gminy oraz wstępna identyfikacja problemów, a następnie wyznaczeniem potencjalnych kierunków rozwoju gminy.

Rzetelnie wykonana diagnoza jest podstawą do opracowania dobrej i mądrej Strategii. Dane zbierane były w oparciu o różne sposoby dotarcia do nich. Nie wszystkie bowiem informacje dostępne są w archiwach i ewidencjach urzędu. Prowadzono więc badania ilościowe *desk research*, sondaże, ankiety internetowe, wywiady jakościowe, spotkania z mieszkańcami.

Na tej podstawie powstał raport z obszarów: podstawowe dane na temat gminy, kondycja społeczna (w tym wskaźniki gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i inne), jakość życia, problemy i potencjały gminy, czynniki zewnętrzne, kierunki rozwoju, finanse gminy. Raport podano do publicznego wglądu.

Efektom przeprowadzonych badań jest Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Lisewo będąca załącznikiem do Strategii Rozwoju Gminy Lisewo na lata 2017–2030.

Diagnoza jest integralną częścią niniejszego opracowania, lecz ze względu na jej obszerność postanowiono o nadaniu jej charakteru załącznika do dokumentu.

V. Cele strategiczne Gminy Lisewo

1. Gmina Lisewo zapewnia dobry start dzieciom i młodzieży
2. Gmina Lisewo tworzy kulturę
3. Gmina Lisewo to aktywni sportowo mieszkańcy
4. Gmina Lisewo zapewnia opiekę i ochronę zdrowia mieszkańcom
5. W Gminie Lisewo jest bezpiecznie
6. Gmina Lisewo tworzy dobry klimat dla biznesu
7. Gmina Lisewo jest ładna i jest tu dokąd pójść
8. Gmina Lisewo to dobra droga do celu
9. Gmina Lisewo dba o środowisko
10. Gmina Lisewo ma dobre relacje zewnętrzne

VI. Zarządzanie gminą to „dobre rządzenie”

Przez zarządzanie gminą rozumiemy proces podejmowania i wprowadzania w życie określonych decyzji dotyczących gminy oraz jej majątku.

Dobre rządzenie oznacza podejmowanie decyzji oraz działań, charakteryzujące się zaangażowaniem wszystkich zainteresowanych stron, **praworządnością**, **przejrzystością**, odpowiadaniem na potrzeby społeczne, dążeniem do **konsensusu**, uwzględnianiem głosów **mniejszości**, **efektywnością**, jak również szeroko rozumianą **odpowiedzialnością** wobec społeczeństwa.

Sposób zarządzania Gminą Lisewo zakłada pełne **partnerstwo** pomiędzy osobami pełniącymi mandat wykonawczy oraz uchwałodawczy a pozostałymi obywatelkami i obywatelami, polegające na przekazaniu im części kompetencji dotyczących podejmowanych działań i decyzji. Poniekąd to wprowadzenie przez władzę w życie prostego (choć bardzo trudnego w rzeczywistości) założenia, że „**ludzie** wiedzą lepiej, czego im potrzeba”. Tym samym mieszkanki i mieszkańcy mają realny wpływ na decyzje i działania, dotyczące ich samych (bezpośrednio lub pośrednio).

Oczekiwane rezultaty przyjętego sposobu zarządzania gminą

Dzięki odpowiednim procedurom angażowania mieszkańców i wspólnego podejmowania decyzji, takim jak:

- Młodzieżowa Rada Gminy,
- Rada Seniorów,
- Gminna Rada Pożytku Publicznego,
- Gminna Rada Gospodarcza,
- Komunikacja z mieszkańcami w zrozumiałym języku i przejrzystej formie,
- Fundusz sołecki,
- Budżet partycypacyjny rozumiany jako wpływ mieszkańców na kształt całego budżetu gminy, a nie tylko jego niewielkiej części,
- Obowiązkowe konsultacje wszelkich polityk gminnych, istotnych uchwał, planów zagospodarowania przestrzennego, zmian w przestrzeni publicznej, inwestycji i budżetu, zgodnie z wypracowanym wspólnie z mieszkańcami Regulaminem Konsultacji Społecznych,
- Obywatelska Inicjatywa Uchwałodawcza,
- Inicjatywa lokalna,

coraz więcej mieszkańców staje się aktywnymi obywatelkami i obywatelami, a wspólnota mieszkańców, tworzy społeczeństwo obywatelskie, czyli społeczeństwo charakteryzujące się aktywnością i zdolnością do samoorganizacji oraz określania i osiągania wyznaczonych celów bez impulsu ze strony władzy państwowej.

Mieszkanki i mieszkańcy tworzący Gminę Lisewo są coraz bardziej świadomi potrzeb wspólnoty i dążą do ich zaspokajania, są zainteresowani sprawami społeczności i posiadają poczucie odpowiedzialności za jej dobro.

VII. Cele strategiczne oraz kierunki działań

1. Gmina Lisewo zapewnia dobry start dzieciom i młodzieży

Kierunki działań

Młodzi rodzice wracają do pracy, czyli zapewnienie opieki dla dzieci rodziców powracających do pracy.

Opieka w przedszkolach dopasowana do potrzeb rodziców i dzieci.

Szkoła na miarę XXI wieku – zwiększenie efektywności nauczania w szkołach.

Atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych wynikająca z potrzeb dzieci i młodzieży.

„Co w szkole po szkole”.

2. Gmina Lisewo tworzy kulturę

Kierunki działań

Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako gminnej instytucji kultury.

Utworzenie plenerowej infrastruktury kulturalnej w Gminie Lisewo.

Ożywienie życia kulturalnego w sołectwach w oparciu o świetlice wiejskie.

3. Gmina Lisewo to aktywni sportowo mieszkańcy

Kierunki działań

Budowa infrastruktury sportowej dla mieszkańców.

Wytyczenie tras pieszo-rowerowych.

Sukcesywne doposażanie świetlic wiejskich w sprzęt i akcesoria sportowe.

Poszerzenie oferty sportowej.

4. Lisewo zapewnia opiekę i ochronę zdrowia swoim mieszkańcom

Kierunki działań

Zapewnienie opieki dla seniorów.

Wysoki standard usług pomocy społecznej.

Polepszenie sytuacji osób z problemami psychicznymi i z niepełnosprawnościami.

Dostosowanie techniczne obiektów do nowych zadań.

Doposażenie placówek opieki zdrowotnej w sprzęt.

Dobry dostęp do podstawowych badań i usług.

Powszechna profilaktyka zdrowotna.

Zintegrowanie działań na rzecz dobrej kondycji psychofizycznej mieszkańców.

5. W Gminie Lisewo jest bezpiecznie

Kierunki działań

Spadek liczby przestępstw i wykroczeń o 20% w stosunku do roku 2015.

Zmniejszenie liczby wyjazdów OSP do zdarzeń o 10% w stosunku do roku 2015.

Zmniejszenie liczby osób zabitych i rannych w wypadkach i kolizjach o 100 % w stosunku do roku 2015.

Wzrost liczby osób biorących udział w konkursach i turniejach o tematyce bezpieczeństwa o 10% w stosunku do roku 2016.

Zmniejszenie liczby wypadków w zakładach pracy i w gospodarstwach rolnych o 5 % w stosunku do danych za województwo.

Wyeliminowanie wypadków z udziałem dzieci i młodzieży podczas nauki i odpoczynku w tym wakacji oraz ferii zimowych.

Wzrost poziomu wiedzy na temat zasad bezpieczeństwa i sposobów zachowania się w trudnych sytuacjach.

6. Gmina Lisewo tworzy dobry klimat dla biznesu

Kierunki działań

Zmniejszenie bezrobocia o 5 % w roku 2030 w stosunku do roku 2016.

Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

Wspieranie przedsiębiorstw w tworzeniu lokalnych produktów.

Wspieranie rolników w produkcji dobrej jakości żywności.

7. Gmina Lisewo jest ładna i jest tu dokąd pójść

Kierunki działań

Zintegrowane
Planowanie
Przestrzenne.

Poprawa estetyki
miejscowości na
terenie gminy.

Budowa nowych
i modernizacja
istniejących
obiektów i miejsc
spotkań.

Nowe
Centrum
Lisewa.

8. Gmina Lisewo to dobra droga do celu

Kierunki działań

Budowa obwodnicy
Lisewa do 2021
roku.

Stopniowe utwar-
dzenie dróg gmin-
nych o minimum
3 km rocznie do
2025 roku.

Poprawa bez-
pieczeństwa dla
poruszających
się pieszo i na
rowerze.

Transport zbioro-
wy dostosowany
do potrzeb
mieszkańców.

9. Gmina Lisewo dba o środowisko

Kierunki działań

Poprawa stanu jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy poprzez redukcję zanieczyszczeń – szczególnie PM 10.

Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat ochrony środowiska.

Objęcie wszystkich mieszkańców bezpiecznym i racjonalnym systemem gospodarowania odpadami.

Rozwój terenów zielonych i eksponowanie warunków przyrodniczych.

Zapewnienie wszystkim mieszkańcom możliwości odbioru lub oczyszczania ścieków komunalnych.

Polepszenie stanu gminnej infrastruktury wodociągowej.

Gazyfikacja miejscowości Lisewo.

10. Gmina Lisewo ma dobre relacje zewnętrzne

Kierunki działań

Zwiększenie (poszerzenie) współpracy międzygminnej.

Rozpoczęcie współpracy Gminy Lisewo na szczeblu międzynarodowym.

Rozpoczęcie współpracy społeczeństwa na szczeblu międzynarodowym.

Zwiększenie promocji Gminy Lisewo.

VIII. Szczegółowy opis działań

1	Gmina Lisewo zapewnia dobry start dzieciom i młodzieży	Institucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
1.1	Młodzi rodzice wracają do pracy, czyli zapewnienie opieki dla dzieci rodziców powracających do pracy				
Zadanie nr 1	utworzenie w gminie żłobka lub innej formy opieki nad dziećmi do lat trzech	UG, Szkoły, os. Prywatne	2018-2020	500 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe, środki własne osób fizycznych
1.2	Opieka w przedszkolach dopasowana do potrzeb rodziców i dzieci				
Zadanie nr 2	zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w przedszkolach dla wszystkich chętnych	Szkoły	2017-2030	400 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 3	zwiększenie liczby zajęć rozwijających talenty dziecięce	Szkoły	od 2018		
Zadanie nr 4	zwiększenie liczby godzin pracy logopedy w przedszkolach	Szkoły	od 2018		
Zadanie nr 5	poszerzenie opieki psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolach	Szkoły	od 2018		
Zadanie nr 6	włączanie dzieci niepełnosprawnościami do zajęć z rówieśnikami	Szkoły	od 2017		
1.3	Szkoła na miarę XXI wieku – zwiększenie efektywności nauczania w szkołach				
Zadanie nr 7	doposażenie pracowni specjalistycznych	UG, Szkoły	2018-2021	420 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 8	utworzenie pracowni językowych	UG, Szkoły	2019-2021		
Zadanie nr 9	doposażenie sal gimnastycznych	UG, Szkoły	2017-2021		
Zadanie nr 10	poszerzenie opieki psychologiczno-pedagogicznej w szkołach	Szkoły	od 2018		
Zadanie nr 11	stworzenie systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych szczególnie uzdolnionych	UG, Szkoły	od 2018		
Zadanie nr 12	wprowadzenie gminnego systemu pomiaru i oceny efektywności edukacyjnej do oceny szkół oraz kadry oświaty, opartego na wskaźniku EWD (Edukacyjna Wartość Dodana)	UG, Szkoły	2020		
Zadanie nr 13	podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej	Szkoły	2017-2030		
Zadanie nr 14	wdrożenie zajęć z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych i kreatywności uczniów	Szkoły	2018-2021		
1.4	Atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych wynikająca z potrzeb dzieci i młodzieży „Co w szkole po szkole”				
Zadanie nr 15	wypracowanie oferty atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych	UG, GOK, NGO	2018	115 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 16	organizacja systemu dowozów na zajęcia pozalekcyjne (transport + opieka)	UG	od 2019		
Zadanie nr 17	zatrudnienie opiekunów szkolnych hal sportowych	UG, Szkoły	2018-2020		
Zadanie nr 18	wykorzystanie potencjału społecznego przy organizacji zajęć pozalekcyjnych	GOK, NGO	2018		
Zadanie nr 19	podniesie kwalifikacji nauczycieli w celu przygotowania ich do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych	Szkoły	2017-2030		

2	Gmina Lisewo tworzy kulturę	Instytucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
2.1	Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako gminnej instytucji kultury			370 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 20	utworzenie instytucji i przeznaczenie na jej działalność przestrzeni oraz środków finansowych, zintegrowanie wszystkich instytucji z obszaru kultury z Gminy Lisewo w tym świetlic wiejskich	UG, GOK	2017-2018		
Zadanie nr 21	stworzenie stałej oferty programowej dla wszystkich grup wiekowych, organizacja imprez i skuteczne docieranie do mieszkańców (promocja i animacja)	UG, GOK, NGO	2018		
Zadanie nr 22	uruchomienie corocznych konkursów grantowych na najlepszą inicjatywę lokalną z zakresu kultury	UG, GOK	2018		
Zadanie nr 23	dostosowanie auli widowiskowej na potrzeby wydarzeń kulturalnych (akustyka, dźwięk, oświetlenie)	UG, GOK	2018-2020		
Zadanie nr 24	digitalizacja zbiorów biblioteki gminnej i oprogramowanie	GBP/GOK	2018-2020		
2.2	Utworzenie plenerowej infrastruktury kulturalnej w Gminie Lisewo			180 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 25	budowa muszli koncertowej z zapleczem technicznym	UG	2018-2020		
Zadanie nr 26	zakup systemów nagłośnieniowych na potrzeby lokalne	GOK	do 2020		
2.3	Ożywienie życia kulturalnego w sołectwach w oparciu o świetlice wiejskie			245 000,00	Budżet Gminy
Zadanie nr 27	inwentaryzacja zasobów lokalnych (potencjał społeczny)	GOK	2018		
Zadanie nr 28	modernizacja i doposażenie świetlic wiejskich według potrzeb mieszkańców	UG, GOK	2018-2022		
Zadanie nr 29	organizacja działalności animacyjnej w świetlicach (animator)	GOK, NGO	2018-2030		
3	Gmina Lisewo to aktywni sportowo mieszkańcy	Instytucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
3.1	Budowa infrastruktury sportowej dla mieszkańców			2 000 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 30	budowa 8 siłowni zewnętrznych	UG, Sołectwa	2017-2025		
Zadanie nr 31	budowa gminnej siłowni zamkniętej /ewentualnie PPP/	UG, os. Fizyczne	2018-2020		
Zadanie nr 32	budowa 5 boisk sportowych	UG	2017-2022		
Zadanie nr 33	rozbudowa stadionu w Lisewie (m.in. o infrastrukturę lekkoatletyczną)	UG, Szkoły	2019-2025		
3.2	Wytyczenie tras pieszo – rowerowych			30 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe,
Zadanie nr 34	wytyczenie i oznakowanie 40 km tras turystycznych pieszo-rowerowych do wycieczek pieszych, rowerowych i nordic – walking	UG, GOK, NGO, MRG	2018-2022		

3.3	Sukcesywne doposażanie świetlic wiejskich w sprzęt i akcesoria sportowe			180 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 35	zapewnienie w budżecie gminnym środków lub zakup sprzętu sportowego	UG	2018-2025		
3.4	Poszerzenie oferty sportowej			środki bieżące (ok. 80 000 zł rocznie)	FIO, Budżet Gminy
Zadanie nr 36	zatrudnienie gminnego animatora, który odpowiadałby za organizację życia sportowego w gminie i współpracę z mieszkańcami poszczególnych sołectw	UG/GOK	2020		
Zadanie nr 37	organizacja imprez sportowych w różnych miejscowościach Gminy Lisewo	UG, GOK, NGO	2018-2030		
Zadanie nr 38	otwarty konkurs ofert na organizację wydarzeń sportowych na terenie gminy	UG	2018-2030		
4	Lisewo zapewnia opiekę i ochronę zdrowia swoim mieszkańcom	Institucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
4.1	Zapewnienie opieki dla seniorów			60 000,00	NFOZ, UE, Budżet Gminy
Zadanie nr 39	wdrożenie opracowanej wspólnie z mieszkańcami polityki senioralnej	GOPS, GOZ, NGO	od 2018		
Zadanie nr 40	rozwój kół zainteresowań dla seniorów	GOK	2018-2020		
Zadanie nr 41	integracja osób starszych z młodzieżą (wolontariat)	Szkoły, GOK	2018-2020		
4.2	Wysoki standard usług pomocy społecznej			40 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 42	włączenie Gminy Lisewo do programu „Guzik życia” (w szczególności osób samotnych)	GOPS, UG	2018		
Zadanie nr 43	rozwój usług opiekuńczych dla osób samotnych i niepełnosprawnych	GOPS, UG	2018-2020		
4.3	Polepszenie sytuacji osób z problemami psychicznymi i z niepełnosprawnościami			500 000,00	NFZ, PFRON, Budżet Gminy, środki ZAZ
Zadanie nr 44	podnoszenie świadomości społecznej w zakresie potrzeb i tolerancji	GOZ, GOPS, NGO	2018-2019		
Zadanie nr 45	tworzenie i rozwój „grup wsparcia” dla rodzin, w których funkcjonują osoby niepełnosprawne oraz z zaburzeniami	GOZ	2018-2020		
Zadanie nr 46	dostosowanie infrastruktury gminnej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	UG	2018-2030		
Zadanie nr 47	rozwój integracyjnych oddziałów szkolnych oraz przedszkolnych	Szkoły	2018-2030		
Zadanie nr 48	utworzenie miejsca integracji pozaszkolnej dla dzieci z niepełnosprawnościami	GOZ	2018-2022		
Zadanie nr 49	wspieranie rozwoju osobistego, zawodowego i sytuacji chorych na rynku pracy	PFRON, GOPS, UG, ZAZ	2018-2030		
Zadanie nr 50	rozwój Zakładu Aktywności Zawodowej w Drzonowie	ZAZ, UG	2018-2020		
4.5	Dostosowanie techniczne obiektów do nowych zadań			80 000,00	Budżet Gminy
Zadanie nr 51	wykonanie remontu gabinetu stomatologicznego	UG, GOZ	2018		
Zadanie nr 52	rozbudowa gabinetu rehabilitacji o kolejne pomieszczenia (w tym pokój seniora)	UG, GOZ	2018-2019		

4.6	Doposażenie placówek opieki zdrowotnej w sprzęt			115 000,00	Budżet Gminy
Zadanie nr 53	zakup wyposażenia dla gabinetu fizykoterapii	GOZ	2018-2019		
Zadanie nr 54	zakup urządzenia do leczenia falą uderzeniową	GOZ	2017		
Zadanie nr 55	zakup 5 defibrylatorów AED (do instytucji i miejsc publicznych)	UG	2018-2020		
4.7	Dobry dostęp do podstawowych badań i usług			300 000,00	NFZ, Budżet Gminy
Zadanie nr 56	zorganizowanie stałej kompleksowej opieki stomatologicznej	GOZ	2017-2020		
Zadanie nr 57	podnoszenie kwalifikacji pracowników opieki zdrowotnej	GOZ	2018-2030		
Zadanie nr 58	zorganizowanie stałej kompleksowej opieki ginekologicznej	GOZ	2017-2020		
Zadanie nr 59	wprowadzenie dodatkowego dnia poboru krwi	GOZ	2017-2018		
Zadanie nr 60	wydłużenie godzin otwarcia gabinetu fizykoterapii	GOZ	2018		
Zadanie nr 61	rozwój zakresu usług świadczonych przez gabinet fizykoterapii (w tym zajęć dla seniorów)	GOZ	2018		
Zadanie nr 62	rozszerzenie działalności z zakresu terapii psychologicznej	GOZ, Szkoły	2018		
Zadanie nr 63	realizacja opracowanych programów polityki zdrowotnej	GOZ	2017-2030		
4.5	Powszechna profilaktyka zdrowotna			300 000,00	NFZ, Budżet Gminy
Zadanie nr 64	realizacja opracowanych programów profilaktyki	GOZ, UG	2018-2030		
Zadanie nr 65	intensyfikacja polityki informacyjnej o akcjach profilaktyczno-edukacyjnych	GOZ, UG, Szkoły	2018-2030		
Zadanie nr 66	organizacja szkoleń dla mieszkańców z zakresu udzielania pierwszej pomocy	GOZ, UG, Szkoły, OSP	2018-2030		
4.4	Zaintegrowanie działań na rzecz dobrej kondycji psychofizycznej mieszkańców			DANE W DZIA- LE 3	NFZ, UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 67	kształtowanie przestrzeni publicznej umożliwiającej prowadzenie zdrowego stylu życia	UG	2017-2030		
Zadanie nr 68	zatrudnienie animatora sportowego do koordynacji zdrowego stylu życia	UG, GOK	2018-2019		
Zadanie nr 69	dalsze wspieranie akcji angażujących mieszkańców w poprawę zdrowia (m. in. kolarstwo, biegi, pływanie, nordic walking, piłka nożna, siatkówka, fitness, aerobik, zumba)	UG, Szkoły, Sołectwa, LKS VICTORIA	2017-2030		

5	W Gminie Lisewo jest bezpiecznie	Instytucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
5.1	Spadek liczby przestępstw i wykroczeń o 20% w stosunku do roku 2015			265 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 70	przywrócenie Posterunku Policji w Lisewie	UG, Policja	2018		
Zadanie nr 71	zainstalowanie monitoringu w Lisewie (minimum 8 kamer)	UG	2017-2022		
Zadanie nr 72	instalacja dodatkowego oświetlenia centrów wsi i miejsc szczególnie niebezpiecznych	UG	2018-2030		
Zadanie nr 73	zintensyfikowanie działań prewencyjnych policji (w tym dzielnicowego) poprzez dodatkowe akcje informacyjne i edukacyjne	UG, Policja	2018-2030		
Zadanie nr 74	zwiększenie liczby patroli policyjnych – szczególnie w okresie letnim	Policja	2018-2030		
5.2	Zmniejszenie liczby wyjazdów OSP do zdarzeń o 10% w stosunku do roku 2015			1 010 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe, środki własne OSP
Zadanie nr 75	realizacja Programu Rozwoju OSP z terenu Gminy Lisewo na lata 2015 – 2022	UG, ZOSP RP, PSP, OSP	2017-2022		
Zadanie nr 76	organizacja minimum raz w roku zgrywających manewrów i ćwiczeń ratowniczych dla jednostek OSP z terenu gminy typu 'S'	UG, ZOSP RP, PSP, OSP	2017 – 2030		
Zadanie nr 77	akcje edukacyjno-prewencyjne straży pożarnej wśród społeczności	UG, ZOSP RP, PSP, OSP	2017-2030		
5.3	Zmniejszenie liczby osób zabitych i rannych w wypadkach i kolizjach o 100 % w stosunku do roku 2015			100 000,00	środki własne PKP PLK, Budżet Gminy, środki własne Policji
Zadanie nr 78	likwidacja niebezpiecznych przejazdów kolejowych na terenie gminy Lisewo	UG, PKP PLK	2017-2018		
Zadanie nr 79	monitoring dróg pod względem ich stanu oraz widoczności przez powołany w tym celu zespół urzędników	UG	2017 – 2030		
Zadanie nr 80	organizacja mechanicznego wykaszania poboczy przy drogach gminnych	UG	2017		
Zadanie nr 81	wymiana uszkodzonego i uzupełnianie brakującego oznakowania na drogach	UG	2017-2030		
Zadanie nr 82	zwiększenie liczby prowadzonych akcji 'Trzeźwy poranek'	Policja	2017 – 2030		
Zadanie nr 83	wyposażenie każdego ucznia w nowoczesne elementy odblaskowe	UG, Szkoły	2017 – 2030		
Zadanie nr 84	prowadzenie wspólnie z Policją pogadań edukacyjno-informacyjnych na temat podstawowych zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Policja, Szkoły	2017 – 2030		
5.4	Wzrost liczby osób biorących udział w konkursach i turniejach o tematyce bezpieczeństwa o 10% w stosunku do roku 2016			40 000,00	Budżet Gminy, środki własne OSP, środki własne ZOSP RP w Lisewie
Zadanie nr 85	organizacja konkursów i turniejów o tematyce bezpieczeństwa z atrakcyjnymi nagrodami rzeczowymi oraz nagrodami w postaci wycieczek i praktycznych zajęć ze służbami ratowniczymi	UG, ZOSP RP, PSP, OSP, Policja	2018-2030		

5.5	Wzrost poziomu wiedzy na temat zasad bezpieczeństwa i sposobów zachowania się w trudnych sytuacjach			35 000,00	Budżet Gminy, środki własne Policji, środki własne OSP, środki własne ZOSP RP w Lisewie
Zadanie nr 86	wzrost średniego wyniku testu w Ogólnopolskim Teście Wiedzy Pożarniczej o 5 pkt.	UG, ZOSP RP PSP, OSP	2018-2020		
Zadanie nr 87	uatrakcyjnienie zajęć w szkołach z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa	Szkoły, Policja OSP/ PSP	2018-2025		
Zadanie nr 88	propagowanie numerów alarmowych i reguł ich używania	UG, ZOSP RP PSP, OSP	2018-2030		
Zadanie nr 89	zwiększenie zasięgu alarmowania i powiadamiania mieszkańców o zagrożeniach (doposażenie syreny alarmowej OSP Lisewo o 4 głośniki szczelinowe)	UG, OSP Lisewo	2018-2019		
Zadanie nr 90	podnoszenie wiedzy społeczeństwa na zebraniach wiejskich	UG, OSP	2018-2030		
Zadanie nr 91	pomoc OSP w pozyskiwaniu nowych członków – młodzieży i seniorów	UG, ZOSP RP PSP, OSP	2018-2030		
5.6	Zmniejszenie liczby wypadków w zakładach pracy i w gospodarstwach rolnych o 5 % w stosunku do danych za województwo			35 000,00	Budżet Gminy, środki własne KRUS, środki własne ZUS, środki własne PIP
Zadanie nr 92	zwiększenie zasięgu akcji organizowanych przez KRUS i PIP w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	UG, KRUS, PIP, Szkoły	2018-2020		
Zadanie nr 93	promocja zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	UG, KRUS, PIP, ZUS, Szkoły	2018-2030		
5.7	Wyeliminowanie wypadków z udziałem dzieci i młodzieży podczas nauki i odpoczynku w tym podczas wakacji oraz ferii zimowych			50 000,00	Budżet Gminy, środki własne KRUS, środki własne OSP, środki własne ZOSP RP
Zadanie nr 94	dofinansowywanie działalności Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych działających przy OSP	UG, ZOSP RP, OSP	2018-2030		
Zadanie nr 95	organizacja kolonii we współpracy z KRUS i Komisją ds. Młodzieży działającą przy ZOG ZOSP RP w Lisewie	UG, KRUS, ZOSP RP, PSP, OSP	2018-2020		
Zadanie nr 96	przeprowadzanie zgodnie z planem działalności zawodów sportowo-pożarniczych	UG, ZOSP RP, PSP, OSP	2018-2030		
Zadanie nr 97	organizacja wśród dzieci i młodzieży projektów poświęconych zasadom bezpieczeństwa i pierwszej pomocy przedmedycznej	UG, Szkoły, ZOSP RP PSP, OSP	2018-2030		
Zadanie nr 98	organizacja akcji informacyjno-edukacyjnych w świetlicach wiejskich	UG, Szkoły, Sołectwa, ZOSP RP PSP, OSP	2018-2025		

6	Gmina Lisewo tworzy dobry klimat dla biznesu	Institucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
6.1	Zmniejszenie bezrobocia o 5 % w roku 2030 w stosunku do roku 2016				
Zadanie nr 99	organizacja kursów przedsiębiorczości dla mieszkańców	PUP, UG	2017-2020	765 000,00	UE, FIO, środki krajowe, Budżet Gminy, środki własne PUP,
Zadanie nr 100	współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu przekwalifikowania zawodowego mieszkańców	PUP, UG	2018-2030		
Zadanie nr 101	organizacja staży oraz szkoleń zawodowych u lokalnych przedsiębiorców	PUP, UG	2018-2030		
Zadanie nr 102	organizacja spotkań z „ludźmi sukcesu” – prezentacja przykładów dobrych praktyk	UG, Szkoły, NGO	2017-2030		
Zadanie nr 103	powołanie Gminnego Inkubatora Przedsiębiorczości	UG	2019		
Zadanie nr 104	stworzenie bazy firm consultingowych, które pomagają pozyskiwać środki zewnętrzne	UG	2018		
Zadanie nr 105	organizowanie „Dni otwartych”: kształcenie u młodzieży umiejętności szukania wiedzy, np. księgowość, tworzenie biznes planu, itp.	UG, Szkoły, NGO	2017-2030		
Zadanie nr 106	organizacja w gminie dyżurów specjalistów – doradztwo prawne, księgowość, pozyskiwanie funduszy, itp.	UG, IP, ZUS	2018-2020		
Zadanie nr 107	promocja lokalnego biznesu w gminie – zapewnienie aktywnego udziału przedsiębiorców w organizacji imprez gminnych	UG, GOK	2018-2030		
Zadanie nr 108	Gminna Giełda Pracy – stworzenie zakładki internetowej na stronie www gminy, która będzie bazą potencjalnych pracowników i pracodawców.	UG, IP, PUP	2017		
Zadanie nr 109	stworzenie aplikacji ofert pracy dorywczej (tzw. Mapa Potrzeb Pracy – miejsc i terminów pracy oraz osób chcących podjąć zatrudnienie z wyszczególnieniem usług jakie mogą świadczyć)	UG, IP	2019		
Zadanie nr 110	wsparcie dla rolników zamierzających rozpocząć działalność pozarolniczą	UG, IP	2018		
Zadanie nr 111	organizacja w szkołach gminnych konkursu „Kim chciałbym zostać”	UG, Szkoły	2019		
6.2	Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości				
Zadanie nr 112	przygotowanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, z uwzględnieniem możliwości prowadzenia działalności nieuciążliwej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej	UG	2017-2018	2 015 000,00	UE, FIO, środki krajowe, Budżet Gminy, środki własne PUP,
Zadanie nr 113	stworzenie przyjaznych warunków ekonomicznych dla firm istniejących i nowopowstałych – prorozwojowa polityka w zakresie podatków i opłat lokalnych	UG	2018-2020		
Zadanie nr 114	dozbrajanie infrastrukturalne terenów inwestycyjnych	UG	2020-2030		
Zadanie nr 115	współpraca z przedsiębiorcami i organizacjami przedsiębiorców przy planowaniu przedsięwzięć inwestycyjnych w gminie	UG	2017-2030		
Zadanie nr 116	organizacja Biura Obsługi Przedsiębiorcy i Inwestora	UG, IP	2018		

6.3	Wspieranie przedsiębiorstw w tworzeniu lokalnych produktów			15 000,00	UE, FIO, środki krajowe, Budżet Gminy, środki własne PUP,
Zadanie nr 117	organizacja nowoczesnego systemu doradztwa, informacji i pomocy w marketingu dla produktów lokalnych	UG	2018		
Zadanie nr 118	tworzenie zachęt do rozwoju firm rolno-przetwórczych, w tym rozwoju przetwórstwa żywności ekologicznej oraz produktów lokalnych	UG	2018		
6.4	Wspieranie rolników w produkcji dobrej jakości żywności			25 000,00	UE, FIO, środki krajowe, Budżet Gminy, środki własne PUP,
Zadanie nr 119	prowadzenie corocznych badań gleby w miejscowościach Gminy Lisewo, celem wzrostu świadomości rolników odnośnie realnych potrzeb nawożenia	UG	2017-2030		
Zadanie nr 120	organizacja szkoleń dla rolników w zakresie zrównoważonego nawożenia gleby, co w konsekwencji spowoduje produkcję zdrowszej żywności	UG, ODR, ARiMR	2018-2030		
Zadanie nr 121	wsparcie dla tworzenia Grup Producentów Rolnych na terenie gminy poprzez organizację szkoleń realizowanych przez ODR i ARiMR	UG, ODR, ARiMR	2018-2030		
Zadanie nr 122	pośrednictwo w informowaniu o naborach wniosków prowadzonych przez ARiMR dotyczących utworzenia oraz funkcjonowania Grup Producentów Rolnych	UG, ODR, ARiMR	2018-2030		
7	Gmina Lisewo jest ładna i jest tu dokąd pójść	Instytucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
7.1	Zintegrowane Planowanie Przestrzenne			2 300 000,00	Budżet Gminy, UE, środki krajowe
Zadanie nr 123	uchwalenie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla min. 50 % powierzchni gminy	UG	2017-2030		
Zadanie nr 124	dozbrojenie infrastrukturalne terenów objętych MPZP w południowej części Lisewa	UG	2020-2030		
7.2	Poprawa estetyki miejscowości na terenie gminy			200 000,00	Budżet gminy, WFOŚi-GW, środki krajowe
Zadanie nr 125	urządzenie terenów zieleni w każdej miejscowości (np. altany, kwiaty, drzewa, skalniaki, ławki, kosze, stojaki na rowery)	UG, Sołectwa	2017-2030		
Zadanie nr 126	wsparcie właścicieli nieruchomości w poprawie estetyki budynków	UG, właściciele budynków	2018-2030		

7.3	Budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów i miejsc spotkań			1 900 000,00	Budżet gminy, WFOŚi-GW, UE, środki krajowe
Zadanie nr 127	budowa 3 parkingów na terenie Lisewa	UG	2018-2023		
Zadanie nr 128	zagospodarowanie terenu parku przy auli widowiskowej w Lisewie	UG	2018-2027		
Zadanie nr 129	upamiętnienie miejsc pamięci i oznakowanie takich miejsc	UG, Sołectwa	2018-2022		
Zadanie nr 130	budowa 5 świetlic	UG	2017-2025		
Zadanie nr 131	zagospodarowanie plaży w Kornatowie	UG	2017-2020		
Zadanie nr 132	zagospodarowanie terenu Ogródka Jordanowskiego, zbiornika wodnego oraz targowiska w Lisewie	UG	2018-2022		
Zadanie nr 133	stworzenie miejsca spotkań dla młodzieży w Lisewie	UG	2017-2018		
Zadanie nr 134	budowa 8 placów zabaw	UG	2018-2020		
Zadanie nr 135	modernizacja 3 istniejących placów zabaw	UG	2017-2020		
7.4	Nowe Centrum Lisewa			400 000,00	Budżet gminy, środki krajowe
Zadanie nr 136	opracowanie spójnej koncepcji zagospodarowania centrum do 2021 roku i realizacja do 2030 roku	UG	2021-2030		
8	Gmina Lisewo to dobra droga do celu	Institucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
8.1	Budowa obwodnicy Lisewa do 2021 roku			20 000 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 137	realizacja inwestycji polegającej na budowie obwodnicy Lisewa	UG	2017-2021		
8.2	Stopniowe utwardzanie dróg gminnych o minimum 3 km rocznie do 2025 roku			13 100 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 138	wdrożenie do realizacji Planu Modernizacji Dróg Gminnych na lata 2018 – 2025 uchwalonego przez Radę Gminy Lisewo	UG	2018-2025		
Zadanie nr 139	zakup kruszywa celem wykonania doraźnego utwardzenia na drogach gminnych	UG	2017-2030		
8.3	Poprawa bezpieczeństwa dla poruszających się pieszo i na rowerze			7 000 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 140	przejęcie fragmentu drogi wojewódzkiej w centrum Lisewa przez gminę	UG	2021		
Zadanie nr 141	zmiana organizacji ruchu między ulicami Toruńską a Hallera w Lisewie oraz priorytetyzacja ruchu pieszego	UG	2020		
Zadanie nr 142	budowa 24 km ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą do 2030 roku	UG	2017-2030		

8.4	Transport zbiorowy dostosowany do potrzeb mieszkańców			50 000,00	Budżet Gminy
Zadanie nr 143	synchronizacja kursowania autobusów z kursowaniem pociągów	UG	2017-2030		
Zadanie nr 144	organizacja dodatkowych kursów autobusów przez miejscowości, przez które nie przejeżdża autobus	UG	2017-2030		
Zadanie nr 145	organizacja kursów autobusów na wydarzenia odbywające się w gminie	UG	2017-2030		
Zadanie nr 146	zakup i montaż nowych wiat przystankowych	UG	2018-2020		
9	Gmina Lisewo dba o środowisko	Institucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
9.1	Poprawa stanu jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy poprzez redukcję zanieczyszczeń – szczególnie PM10			4 660 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe, WFOŚiGW
Zadanie nr 147	działania inwestycyjne w sektorze publicznym i prywatnym, m. in. montaż instalacji OZE, wymiana kotłów węglowych, termomodernizacja budynków, wymiana źródeł światła na energooszczędne, wymiana istniejących opraw drogowych na oprawy typu LED, budowa ścieżek rowerowych, modernizacja instalacji grzewczych, dofinansowanie dla osób fizycznych do wymiany pieców	UG	2018-2030		
9.2	Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat ochrony środowiska			50 000,00	Budżet Gminy
Zadanie nr 148	działania edukacyjne, informacyjne i szkolenia dla mieszkańców gminy,	UG, Szkoły	2018-2030		
Zadanie nr 149	zarządzanie energetyczne obejmujące m.in. monitorowanie i aktualizację bazy danych emisji CO2	UG	2018-2030		
Zadanie nr 150	popularyzacja dobrych praktyk stosowanych w innych gminach	UG	2018-2030		
Zadanie nr 151	podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	UG, Szkoły	2018-2030		

9.3	Objęcie wszystkich mieszkańców bezpiecznym i racjonalnym systemem gospodarowania odpadami			1 500 000,00	UE, Budżet Gminy, WFOŚiGW środki krajowe, wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami
Zadanie nr 152	prowadzenie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami	UG	2017-2030		
Zadanie nr 153	eliminacja niekontrolowanego wprowadzania odpadów do środowiska	UG	2017-2030		
Zadanie nr 154	sukcesywne usuwanie azbestu z terenu gminy	UG	2017-2030		
Zadanie nr 155	racjonalny system opłat za gospodarowanie odpadami w sposób selektywny	UG	2017-2030		
Zadanie nr 156	rozpowszechnianie informacji dotyczących sposobów gospodarowania odpadami wielkogabarytowymi i budowlanymi	UG	2017-2019		
9.4	Rozwój terenów zielonych i eksponowanie warunków przyrodniczych			120 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe, WFOŚiGW
Zadanie nr 157	sukcesywna pielęgnacja parków istniejących na terenie Gminy Lisewo	UG	2018-2030		
Zadanie nr 158	pozyskanie/wyszukanie nowych miejsc w celu tworzenia/urządzania nowych terenów zielonych	UG	2018-2025		
Zadanie nr 159	ochrona drzew wysokich i sukcesywne nasadzenia nowych	UG	2018-2030		
9.5	Zapewnienie wszystkim mieszkańcom możliwości odbioru lub oczyszczania ścieków komunalnych			3 500 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe, WFOŚiGW
Zadanie nr 160	rozbudowa sieci kanalizacyjnej w sołectwie Lisewo o 5 km do roku 2025	UG, GUWK	2018-2025		
Zadanie nr 161	budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w zabudowie rozproszonej	UG	2018-2030		
Zadanie nr 162	zakup wozu asenizacyjnego na potrzeby bieżącej obsługi przydomowych oczyszczalni ścieków	GUWK	2020		
Zadanie nr 163	edukacja społeczeństwa w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów środowiska	UG, Szkoły	2018-2030		
Zadanie nr 164	budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni w centrum Lipienka	UG,	2020-2023		
9.6	Polepszenie stanu gminnej infrastruktury wodociągowej			1 000 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe, WFOŚiGW
Zadanie nr 165	modernizacja sieci hydrantowej w tym wymiana 80 hydrantów na nowe	GUWK	2017-2023		
Zadanie nr 166	modernizacja sieci wodociągowej w gminie	GUWK	2017-2025		
Zadanie nr 167	likwidacja rur azbestowych na terenie całej gminy	GUWK	2017-2023		
Zadanie nr 168	wdrożenie zdalnego systemu odczytu wodomierzy na terenie miejscowości Lisewo	GUWK	2017-2022		
Zadanie nr 169	modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Lisewie	UG, GUWK	2017-2019		

9.7	Gazyfikacja miejscowości Lisewo			5 000 000,00	UE, Budżet Gminy, środki krajowe, środki inwestora, środki własne innych osób fizycznych i prawnych
Zadanie nr 170	budowa sieci gazowej w sołectwie Lisewo	zewnątrzny inwestor	2018-2019		
Zadanie nr 171	podłączenie do sieci gazowej części budynków użyteczności publicznej	UG	2018-2030		
Zadanie nr 172	podłączenie do sieci gazowej pozostałych budynków według potrzeb mieszkańców i innych zainteresowanych	zainteresowane podmioty	2018-2030		
10	Gmina Lisewo ma dobre relacje zewnętrzne	Institucja odpowiedzialna za realizację zadania	Okres realizacji	Szacowany koszt	Źródła finansowania
10.1	Zwiększenie (poszerzenie) współpracy międzygminnej			50 000,00	FIO, Budżet Gminy, środki krajowe
Zadanie nr 173	organizacja wspólnych przedsięwzięć (impres, usług, itp.)	GOK,NGO	2018-2030		
Zadanie nr 174	powołanie stowarzyszenia gmin sąsiadujących ze sobą (nazwa do uzgodnienia)	UG	2018-2019		
10.2	Rozpoczęcie współpracy Gminy Lisewo na szczeblu międzynarodowym			20 000,00	UE, Budżet Gminy
Zadanie nr 175	nawiązanie współpracy z partnerem zagranicznym w celu organizacji wspólnych przedsięwzięć	UG	2019		
Zadanie nr 176	promowanie partnera na terenie Gminy Lisewo (strona www i fanpage, itp.),	UG	2019		
Zadanie nr 177	uzyskanie prestiżu na arenie międzynarodowej, poprzez aktywną i oryginalną współpracę z gminami i organizacjami partnerskimi	UG	2020		
Zadanie nr 178	stworzenie dobrego klimatu dla międzynarodowego biznesu	UG	2020		
Zadanie nr 179	ciągłe gromadzenie doświadczeń w zakresie pozyskiwania i wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania, planowania przestrzennego i innych kluczowych aspektów dla rozwoju gminy	UG	2019-2030		
10.3	Rozpoczęcie współpracy społeczeństwa na szczeblu międzynarodowym			50 000,00	UE, Budżet Gminy
Zadanie nr 180	nawiązanie współpracy z minimum dwoma gminami partnerskimi w formie platformy dla wymiany przez różne grupy społeczne doświadczeń i praktyk, nawiązywania kontaktów zawodowych i osobistych, nauki języka obcego	UG, NGO	2020		
Zadanie nr 181	promowanie wśród mieszkańców idei integracji europejskiej oraz kształtowanie postaw promujących otwartość na inne kultury, tradycje i zwyczaje, a także zwalczających nietolerancję i ksenofobię	UG, NGO	2020		

10.4	Zwiększenie promocji Gminy Lisewo				
Zadanie nr 182	przygotowanie oferty terenów inwestycyjnych	UG	2020	80 000,00	UE, Budżet Gminy
Zadanie nr 183	stworzenie oferty dla osiedlających się na terenie gminy	UG	2019		
Zadanie nr 184	stworzenie oferty „Gmina przyjazna mieszkańcom”	UG	2019		
Zadanie nr 185	promocja Gminy w kraju i za granicą	UG,NGO	2018		
Zadanie nr 186	Wypracowanie materiałów promocyjnych dla mieszkańców i gości	UG,GOK, NGO	2018		

Wykaz użytych skrótów

UG – Urząd Gminy w Lisewie

GOK – instytucja organizująca życie kulturalne w gminie

GOZ – Gminny Ośrodek Zdrowia w Lisewie

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna w Lisewie

GUWK – Gminne Usługi Wodno-Kanalizacyjne w Lisewie

ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

OSP – Ochotnicze Straże Pożarne

ZOSP RP w Lisewie – Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Lisewie

LKS VICTORIA – Ludowy Klub Sportowy Victoria w Lisewie

MRGL – Młodzieżowa Rada Gminy Lisewo

PSP – Państwowa Straż Pożarna

PKP PLK – Polskie Koleje Państwowe Polskie Linie Kolejowe S.A.

KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

PIP – Państwowa Inspekcja Pracy

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

IP – Inkubator Przedsiębiorczości

ODR – Ośrodek Doradztwa Rolniczego

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

NGO – organizacje pozarządowe

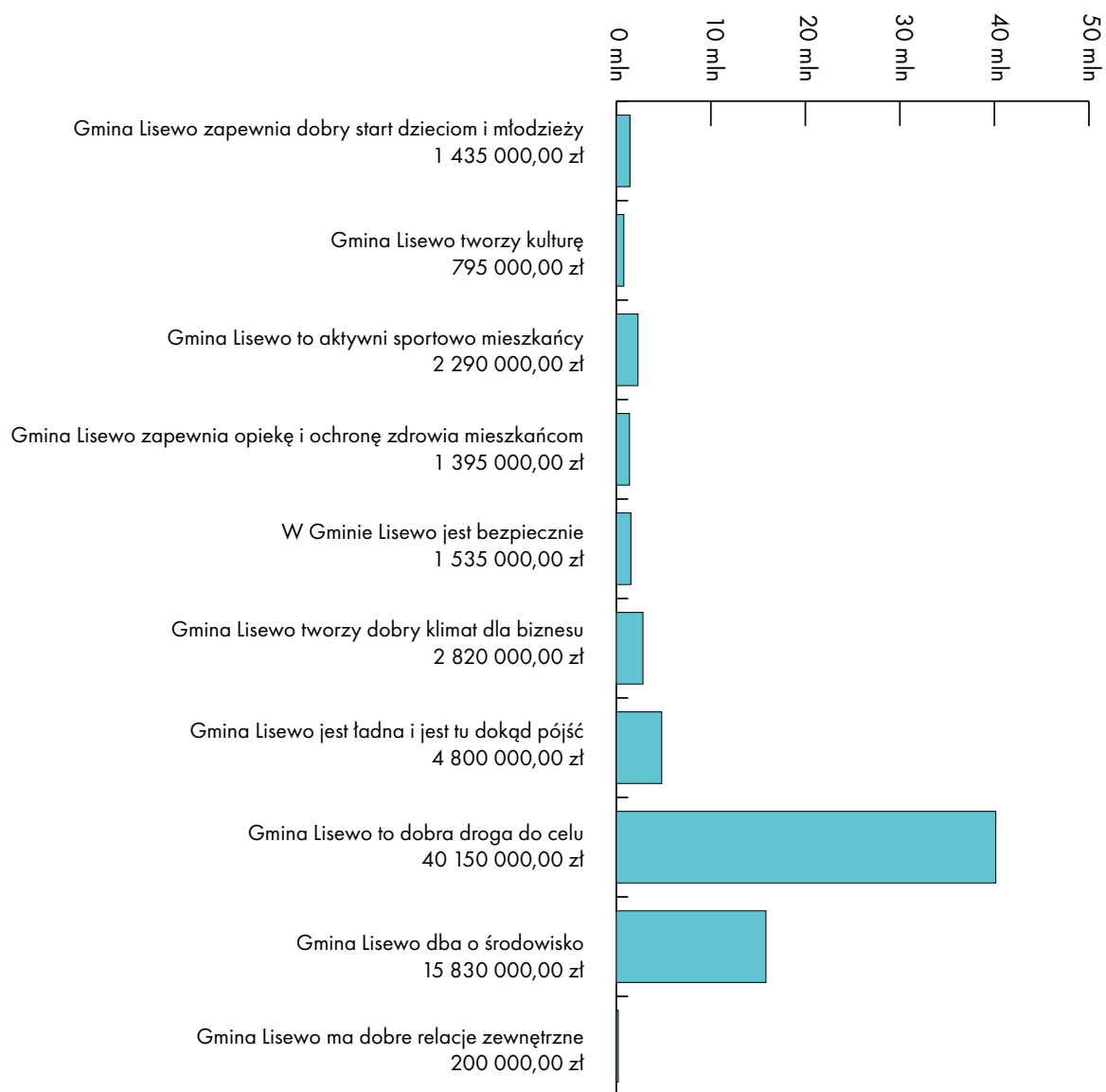
UE – fundusze unijne – EFS, EFRR, FS

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

FIO – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia

IX. Koszty wdrożenia Strategii

Łączny koszt realizacji wszystkich celów:

71 250 000,00 zł = koszt wdrożenia w życie Strategii 71 250 000,00 PLN.

X. Monitoring Strategii

Warunkiem urzeczywistnienia wizji i celów strategii jest odpowiedni monitoring jej realizacji. Może się także zdarzyć tak, że konieczne będą korekty w dokumencie. Strategia Rozwoju Gminy Lisewo na lata 2017-2030 będzie monitorowana w cyklu dwuletnim. Monitoring Strategii będzie opierał się o zestaw wskaźników dla każdego z celów strategicznych.

Pozyskanie informacji na temat realizacji poszczególnych celów będzie zadaniem odpowiednich referatów i jednostek organizacyjnych. Źródła, z których pracownicy będą czerpać dane to przede wszystkim:

- system statystyki publicznej (Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny, System Analiz Samorządowych),
- system gminnych ewidencji (wewnętrzne systemy Urzędu Gminy w Lisewie, dane jednostek organizacyjnych),
- dane pozyskane od służb różnego szczebla, np. policja, straż pożarna,
- informacje będące w dyspozycji przedsiębiorstw i firm realizujących działalność biznesową na obszarze gminy,
- informacje pochodzące z badań własnych (np. uzyskane na podstawie ankiet, z sondaży, z prowadzonych konsultacji itd.).

Gmina Lisewo będzie tworzyć warunki do kreowania konkretnych rozwiązań na rozwój lokalny poprzez inicjowanie i moderowanie dialogu między zainteresowanymi stronami. Zostaną opracowane roczne plany działania oraz zasady realizacji poszczególnych inicjatyw w ramach strategii.

Przyjmuje się, że proces wdrażania dokumentu będzie następował jednocześnie z obserwacją zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Lisewo oraz uwarunkowań i trendów występujących w otoczeniu. Mogą one bowiem zadecydować o konieczności wprowadzenia zmian w dokumencie.

Tabela: Wskaźniki monitorowania strategii.

Nr	Nazwa Celu strategicznego	Wskaźnik 1	Wskaźnik 2	Wskaźnik 3
1.	Gmina Lisewo zapewnia dobry start dzieciom i młodzieży	Odsetek dzieci w przedszkolach w stosunku do liczby dzieci w wieku przedszkolnym	<ul style="list-style-type: none"> » Wyniki egzaminów ósmoklasistów w gminie, » Edukacyjna Wartość Dodana dla gminy » Liczba dzieci korzystająca z zajęć pozalekcyjnych w stosunku do ogólnej liczby dzieci uczęszczających do szkół gminnych 	Odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym w gminie
2.	Gmina Lisewo tworzy kulturę	Poziom czytelnictwa, mierzony liczbą wypożyczanych książek przez mieszkańców, wg sołectw	Liczba mieszkańców uczęszczających na zajęcia, warsztaty z zakresu edukacji kulturalnej w gminie	Liczba wydarzeń kulturalnych inicjowanych i organizowanych przez mieszkańców
3.	Gmina Lisewo to aktywni sportowo mieszkańcy	Liczba czynnych uczestników wydarzeń sportowych w gminie	Liczba wydarzeń rekreacyjnych i sportowych	Liczba sportowców z gminy osiągnąca sukcesy w zawodach na poziomie co najmniej wojewódzkim
4.	Gmina Lisewo zapewnia opiekę i ochronę zdrowia swoim mieszkańcom	Średnia długość życia mieszkańców w gminie (co 3 lata)	Liczba godzin pracy lekarzy specjalistów w gminie Lisewo/rok	Odsetek seniorów otoczonych gminnym systemem opieki nad seniorami w stosunku do wszystkich seniorów mieszkających w gminie.
5.	W gminie Lisewo jest bezpiecznie	<ul style="list-style-type: none"> » Liczba przestępstw » Liczba wykroczeń 	» Liczba założonych Niebieskich Kart	<ul style="list-style-type: none"> » Liczba wypadków komunikacyjnych z ofiarami śmiertelnymi » Liczba zdarzeń komunikacyjnych bez ofiar śmiertelnych » Liczba osób, które straciły życie lub zdrowie w wyniku pożaru/innego wypadku
6.	Gmina Lisewo tworzy dobry klimat dla biznesu	<ul style="list-style-type: none"> » Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze » Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą 	Poziom dochodu mieszkańców poszczególnych sołectw określany poprzez wielkość podatku dochodowego od osób fizycznych	Udział osób bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym
7.	W Gminie Lisewo jest ładnie i jest tu dokąd pójść	Liczba nowych lub zmodernizowanych miejsc spotkań/rekreacji w przestrzeni publicznej	Powstanie Nowego Centrum Lisewa	Powierzchnia nowo urządzonych terenów zielonych
8.	Gmina Lisewo to dobra droga do celu	Budowa obwodnicy Lisewa	Liczba kilometrów trwale utwardzonych dróg gminnych	Liczba kilometrów bezpiecznych dróg dla pieszych i rowerzystów
9.	Gmina Lisewo dba o środowisko	% gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji gminnej lub posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków	Udział odpadów zebranych selektywnie w stosunku do łącznej ilości wytwarzanych odpadów przez mieszkańców na gminę	<ul style="list-style-type: none"> » Poziom zanieczyszczenia powietrza pyłami » Liczba gospodarstw domowych korzystających z alternatywnych źródeł energii
10.	Gmina Lisewo ma dobre relacje zewnętrzne	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych wspólnie z innymi gminami	Liczba przedsięwzięć międzynarodowych zrealizowanych z partnerami z zagranicy	Liczba mieszkańców, którzy osiedlili się w gminie Lisewo

XI. Konsultacje

Proces planowania strategicznego pozwala bezpośrednio zaangażować obywateli w podejmowanie decyzji. Tworząc strategię chcieliśmy osiągnąć swoiste porozumienie z mieszkańcami odnośnie celów i kierunków rozwoju gminy. Trzymaliśmy się generalnej zasady – aby społeczeństwo uczestniczyło z decydującym głosem w każdym etapie prac.

Stosując różne techniki komunikacji i narzędzia partycypacyjne (jak choćby spotkania otwarte, grupy robocze, czy word cafe) poznaliśmy potrzeby i oczekiwania mieszkańców. W toku prac nad projektem w działaniach wzięło udział ok. 800-set osób. To bardzo dużo biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia władz gminy.

Wiele się też nauczyliśmy. Proces opracowywania nowej Strategii okazał się być świetną okazją zmiany dotychczasowego podejścia do tworzenia polityk rozwoju w Gminie Lisewo. Teraz punktem wyjścia do kolejnych programów będzie właśnie koncepcja wychodzenia urzędników zza biurka i organizowane akcji plenerowych, spacerów badawczych, czy wywiadów indywidualnych poza murami urzędu.

Gmina Lisewo stworzyła także własne narzędzie służące zbieraniu opinii – nazwaliśmy 'Konsultacje w polu'. Pomysł zrodził się podczas prac nad planami zagospodarowania przestrzennego, które były prowadzone równoległe z 'pisaniami' Strategii. Okazało się, że przenosząc niezbędne wyposażenie (namiot, stoły, krzesła, projektor, ekran, flip chart, materiały biurowe, nagrzewnica) w teren ludziom łatwiej jest się wypowiedzieć co do konkretnych miejsc. Powstał również specjalnie dedykowany konsultacjom adres e-mail (konsultacje@lisewo.com), na który każdy może przesyłać swoje opinie i uwagi.

XII. Promocja

Sposobem na wspieranie rozwoju Gminy Lisewo jest w dużym stopniu jej promocja. Odpowiedni marketing nie tylko zmniejsza bezrobocie, czy powoduje większe wpływy z turystyki, ale przede wszystkim daje szansę na rozwój i wyższą jakość życia mieszkańców. Bez mocnej i skutecznej promocji gmina nie może liczyć na przyciągnięcie inwestorów bądź turystów.

Promocja Gminy Lisewo to również promocja Strategii Rozwoju Gminy Lisewo. Dbłość o dobry wizerunek gminy świadczy o dobrym gospodarzu i zachęca do naśladowania przez innych, tym bardziej, że idzie za tym zwiększony ruch turystyczny.

Promocja z perspektywy niniejszego opracowania opierać się będzie na następujących działaniach:

- prowadzenie w sposób transparentny i nowoczesny portalu internetowego Gminy Lisewo,
- opracowanie nowego loga Gminy Lisewo,
- obecność w mediach i publicystyce,
- organizowanie i współorganizowanie różnego rodzaju imprez,
- promowanie Gminy Lisewo na targach, wystawach, giełdach i konferencjach,
- udzielanie informacji o możliwościach inwestowania w Gminie Lisewo,
- współpraca z przedsiębiorcami, instytucjami i firmami w zakresie promocji,
- stworzenie punktu konsultacyjno-doradczego dla przedsiębiorców i mieszkańców,
- inwestycje realizowane tak, aby widoczny był równomierny rozwój całej gminy,
- wydanie własnych publikacji takich jak: folder, album, mapa turystyczna,
- zakup i rozprowadzenie gadżetów promocyjnych,
- udział w różnych konkursach.

The screenshot shows the website 'Strategia Rozwoju Gminy Lisewo'. The header includes a search bar, contact information (+48 56 676 86 14), and navigation links: Start, Aktualności, O strategii, Zespół, Do pobrania, Galeria, Kontakt. The main content area features a large heading: 'Włącz się do dialogu, decyduj razem z nami! Twoja opinia zadecyduje o rozwoju NASZEJ GMINY.' Below this is a section titled 'NAJNOWSZE WIADOMOŚCI' with three news items:

- Uchwalenie strategii**: Accompanied by a photo of a family walking in a field.
- Posiedzenie Zespołu**: 'W dniu 12 maja 2017 r. w godz. 09:00 – 12:00 na sali ślubów w...
czytaj więcej>>>>>'
- Zakończyliśmy kolejny etap**: 'We wtorek 24 stycznia 2016 r. odbyło się trzecie spotkanie Grup Roboczych w celu wypracowania...
czytaj więcej>>>>>'
- Zaproponowaliśmy wiele dobrych rozwiązań**: 'Kolejny wtorkowy wieczór przyniósł nowe pomysły na rozwiązanie problemów trapiących naszą gminę.
czytaj więcej>>>>>'

XIII. Zdanie podsumowujące

Podstawowym zadaniem gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej. W tym obszarze zawiera się nie tylko dbałość o pełen zakres ustawowo zagwarantowanych usług publicznych, lecz także skuteczne podejście do rozwiązywania problemów, z jakimi na co dzień spotykają się mieszkańcy.

Strategia jako wyznacznik perspektywy rozwoju określa strategię społeczno-gospodarczą gminy i wyznacza podstawowe cele i kierunki rozwoju na najbliższe lata. Jest kompleksową koncepcją rozwoju Gminy, dokumentem o charakterze kierunkowym i nadrzędnym w stosunku do poszczególnych opracowań i programów sektorowych. Będzie więc głównym narzędziem w wykorzystywaniu istniejących szans przez gminę i jej mieszkańców.

Reasumując, Strategia Rozwoju Gminy Lisewo na lata 2017–2030 określa nie tylko politykę rozwoju gospodarczego, ale zawiera także wiele innych ważnych kwestii. Wspomnieć tu należy choćby o sprawach związanych ze zdrowiem, kulturą, sportem, czy ochroną środowiska.

Rozwój Gminy Lisewo wymaga zaangażowania i współpracy wielu podmiotów. Przedstawiony plan często wskazuje je wprost, lecz warto mieć na uwadze, że najwięcej zadań leży po stronie władz gminy. To od samorządowców w dużej mierze zależy, czy i w jakim stopniu przedstawione zadania zostaną zrealizowane. Ich wykonanie wymaga często wiele czasu i będzie rozłożone na kilkanaście lat, stąd długi okres planowania.

Jestem przekonany, że mieszkańcy gminy będą dążyć do realizacji przedstawionych kierunków działań z takim samym zapałem, jaki włożyli w jej opracowanie. Wierzę, że wdrożenie Strategii w życie wyzwoli inicjatywę i pobudzi aktywność społeczną.

Jako obecny władarz zapewniam Państwa, że stworzę odpowiednią strukturę organizacyjną oraz sposób zarządzania finansami nakierowany na realizację założonych celów.

Wójt Gminy Lisewo
Jakub Kochowicz

**Dla przyszłości
naszych dzieci.**

L I S E W O

DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY LISEWO

załącznik

Spis treści

I. Historia Gminy Lisewo	2
II. Gmina Lisewo współcześnie	3
1. Mieszkańcy w liczbach	4
2. Kondycja społeczno-gospodarcza gminy	5
3. Problemy, deficyty i potrzeby mieszkańców – wyniki badań społecznych	11
4. Finanse Gminy Lisewo	48
III. Diagnoza uproszczona	49

I. Historia Gminy Lisewo

Gmina Lisewo i okolice są częścią ziemi chełmińskiej, historycznej krainy położonej w widłach rzek: Wisły, Drwęcy i Osy. Ziemię tę znamionuje dość wczesny rozwój osadnictwa związany z korzystnymi warunkami naturalnymi, z dużym udziałem bardzo żyznych gleb oraz z warunkami strategicznymi, wynikającymi z pomostowego położenia ziemi chełmińskiej w stosunku do ziem pruskich i polskich. Dzieje Lisewa i sąsiednich miejscowości wplecione są w całokształt dziejów ziemi chełmińskiej. Najważniejsze ślady osadnictwa w Lisewie i okolicy pochodzą sprzed 6300 lat.

Pierwsza wzmianka utrwalona na piśmie pochodzi z 1293 roku, gdzie wymieniony jest niejaki Heinco z Lisewa. Najstarszą metrykę w parafii ma wieś Krusin (1222 r – Crossino). Parafia istniała na pewno pod koniec XIII wieku, ponieważ z tego okresu pochodzi do dzisiaj kościół. Pod względem obszaru w XV wieku należała do największych w ziemi chełmińskiej.

Od drugiej połowy XIV wieku w kościele lisewskim odbywały się sądy rycerskie ziemi chełmińskiej, nadzorowane przez wójtów Lipienka. Poza tym rycerstwo zbierało się tu na zjazdach. W czasie jednego z nich w 1437 roku podjęto decyzję o wznowieniu działalności Towarzystwa Jaszczurczego. W czasie jednego z ostatnich zjazdów w 1453 roku zrodziła się tu myśl poddania Pomorza Gdańskiego, Prus i Ziemi Chełmińskiej królowi polskiemu, Kazimierzowi Jagiellończykowi.

Po wojnie trzynastoletniej Lisewo przeszło na własność króla polskiego. Wieś i okolice zostały spolonizowane, wielu rycerzy przyjęło polskie nazwiska np. Wirzbowscy, Tytlewscy, Działowscy. Cały wiek XVI był okresem wyjątkowo pomyślnym w dziejach Polski. Długotrwały pokój i dobre możliwości sprzedaży zboża zapewniły większości mieszkańców dostatnie jak na owe czasy i potrzeby życia. Wsie były wówczas gęsto zaludnione, budowano wtedy wiele murowanych dworów, dzierżawcy starostwa lipieńskiego, odbudowali zamek w Lipienku i wybudowali wierzę kościelną w Lisewie.

Z lat 1502–1530 zachowały się źródła, które mówią o sporze o wieś między wojewodą pomorskim, starostą kowalewskim a rajcami toruńskimi.

XVII wiek to okres licznych wojen, przez Lisewo i okolice maszerowały wojska, które niejednokrotnie grabiły osady i mordowały ludność. W tym okresie liczba mieszkańców spadła o 25%.

Po pierwszym rozbiore Polski wieś przeszła na własność pruskiego skarbu państwa.

W sierpniu 1831 r. na Lisewo spadła epidemia cholery, która pochłonęła 94 osoby. Pochowano je we wspólnej mogile na początku wsi, gdzie dziś znajduje się kaplica św. Józefa. Liczba ofiar byłaby większa, zapobiegła temu swą ofiarą postawą ks. Jan Kanty Dombrowski. Po jego śmierci mieszkańcy Lisewa uczcili jego pamięć epitafium, które do dziś wisi w południowej części prezbiterium kościoła.

Od połowy XIX wieku w Lisewie, za sprawą miejscowego proboszcza ks. Stanisława Machorskiego, rozwijała się Polska działalność kulturalno – społeczna. Jej celem było przeciwstawienie się germanizacji.

Już w 1848 roku w czasie Wiosny Ludów, w ramach zorganizowanej przez ks. Machorskiego Lidze Polskiej powstało na terenie parafii kilka bibliotek. Od 1862 roku odbywały się tu posiedzenia Towarzystwa Rolniczego ziemi chełmińskiej, później towarzystwa powiatowego. 23 IV 1867 roku założono parafialne kółko rolnicze. Statutowym i rzeczywistym celem działalności koła było szerzenie wiedzy rolniczej i jej praktyczne zastosowanie: zastąpienie trójpolówki płodozmianem, uprawa nowych roślin, uszlachetnienie ras zwierząt hodowlanych, stosowanie nawozów mineralnych, wspólny zakup maszyn, nawozów i nasion.

Kilka lat później 18 III 1873 roku założono Bank Ludowy. Bank lisewski był pierwszym tego rodzaju bankiem w powiecie chełmińskim, jego akcjonariuszami byli zamożni chłopcy, kupcy, rzemieślnicy i polscy ziemianie.

W okresie międzywojennym działacze lisewscy brali czynny udział w tworzeniu polskich władz państwowych i samorządowych.

Okres okupacji zaznaczył się tragicznie już jesienią 1939 roku. W ramach „Akcji Bezpośredniej” członkowie miejscowego Selbstschutzu aresztowali kilku mieszkańców Lisewa, wśród nich proboszcza lisewskiej parafii ks. Augustyna Łebskiego uznanego za działacza niepodległościowego i społecznika oraz wikariusza ks. Edmunda Klebba. Po załadowaniu na wóz Niemcy wywieźli aresztantów do paparzyńskiego lasu i tam rozstrzelali, grzebiąc ich na miejscu. Ogółem w parafii zginęło ponad 20 osób. Na przykościelnym cmentarzu znajduje się mogiła 6 ekshumowanych parafian zamordowanych przez Niemców w 1939 roku.

Niemcy zrabowali trzy kielichy, paterę i bibliotekę parafialną (bezpowrotnie) oraz dwa dzwony, które po wojnie odzyskano. Gestapo skonfiskowało również księgi parafialne: chrztów z lat 1726-1880, małżeństw z lat 1796-1892 i zmarłych z lat 1774-1808 i 1819-1891. Kościół zamknięto do 24 XII 1939 kiedy to parafię zaczął administrować Polak wikariusz z Silna, ks. Jan Dettlaf, niestety został on wywieziony do obozu w Dachau w 1941 r.

Dnia 25.01.1945 r. wkroczyła do Lisewa Armia Czerwona, która nie wyrządziła szkód kościołowi. Na plebanii przez kilka miesięcy stacjonował sztab jednego z oddziałów II Frontu Białoruskiego. Wiosną 1945 r. NKWD przeprowadziło aresztowania wśród mieszkańców parafii i deportowało do ZSRR 120 osób, połowa z nich zmarła. Ku ich czci i na pamiątkę ofiar stalinizmu na cmentarzu przykościelnym ufundowano pomnik.

Po 1945 roku nastąpiło wiele istotnych zmian w życiu mieszkańców. W 1946 roku wszystkie majątki obszarnicze, państwowe i gospodarstwa chłopskie o obszarze ponad 100 ha zostały rozparcelowane. Nowo utworzone gospodarstwa, przeważnie o wielkości 7 ha, objęli dotychczasowi pracownicy folwarczni oraz przybysze z Polski centralnej. Po wojnie w lutym 1945 roku przywrócono tu województwo pomorskie. Jego siedziba mieściła się najpierw w Toruniu, a następnie od kwietnia tegoż roku w Bydgoszczy. Obecnie, po nowym podziale Lisewo jest gminą województwa kujawsko – pomorskiego.

II. Gmina Lisewo współcześnie

Gmina Lisewo usytuowana jest w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie chełmińskim. Jej powierzchnia wynosi 8631 ha, stanowi to 16,34% powierzchni powiatu. Gmina podzielona jest na 18 sołectw, które zamieszkuje 5271 osób (stali mieszkańcy, stan na dzień 31.12.2015 r.); a średnia gęstość zaludnienia wynosi 62 mieszkańców/km kwadratowy. Graniczy z gminami: Stolno i Papowo Biskupie z powiatu chełmińskiego, Płużnica z powiatu wąbrzeskiego i Chełmża z powiatu toruńskiego.

Przez teren gminy przebiega odcinek autostrady A-1 o długości 7,5 km. Zlokalizowany w Lisewie węzeł autostradowy stwarza możliwość usytuowania w jego obrębie obiektów handlowych, magazynowych i produkcji nieuciążliwej.

Wieś Lisewo leży na ważnym szlaku komunikacyjnym. Od Torunia odległa jest o 33 km. Najbliżej położonymi miastami są Chełmża – oddalona o 13 km, Wąbrzeźno – oddalone o 17 km oraz Chełmno – oddalone o 20 km. Przez teren gminy przebiegają dwa szlaki turystyczne Firlus – Ryńsk o długości 40 km oraz Kornatowo – Chełmno o długości 18 km).

Gmina Lisewo ma charakter typowo rolniczy, przeważają tu gospodarstwa indywidualne o średniej wielkości 11,5 ha. Użytki rolne stanowią 88% powierzchni, natomiast lasy to zaledwie 0,3% powierzchni gminy. Gleby, stanowiące 60 % arealów, należą do III i IVa klasy bonitacyjnej. W uprawach rolnych dominują zboża oraz rzepak. W hodowli najwyższy odsetek zajmują trzoda chlewna i bydło.

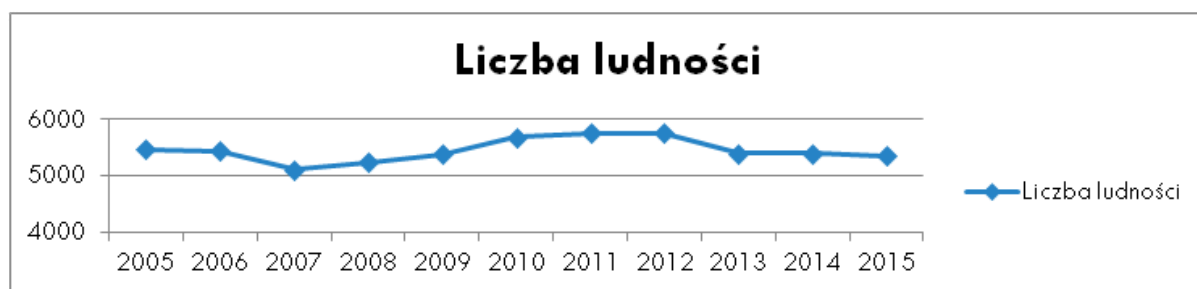
Lisewo jako siedziba władz gminnych posiada rozbudowaną sieć sklepów, zakładów usługowych m.in. stację diagnostyczną samochodów, punkty obsługi rolnictwa i ludności wiejskiej, kwaciarnię, cukiernię,

aptekę. Wśród zakładów przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego na uwagę zasługują m.in. Zakład Mleczarski, Zakład Mięso-Wędliniarski – Kazimierz Ritter, Piekarnia Kazimierz Sankiewicz, wytwórnia wyrobów z włókien poliestrowych. Znakomitym przykładem lokalnej gospodarności jest wciąż dobrze prosperująca Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”.

1. Mieszkańcy w liczbach

Liczba mieszkańców ogółem 5 271, w tym 2644 kobiety i 2627 mężczyzn.

Liczba mieszkańców w ostatnich 10 latach utrzymuje się na podobnym poziomie, tzn. nie ubywa mieszkańców gminie.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach:

Sołectwo	Liczba mieszkańców	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Kobiety w wieku produkcyjnym	Mężczyźni w wieku produkcyjnym
				18–61	18–66
Bartlewo	275	141	134	89	86
Błachta	121	56	65	32	45
Chrusty	110	59	51	33	36
Drzonowo	143	62	81	45	63
Kamlarki	209	101	108	61	77
Kornatowo	366	189	177	118	121
Krajęcín	82	38	44	21	32
Krusin	319	159	160	96	119
Linowiec	183	91	92	59	63
Lipienek	344	167	177	99	107
Lisewo	1761	912	849	555	574
Malankowo	257	131	126	80	86
Mgoszcz*	333	170	163	99	120
Piątkowo	115	52	63	29	41
Pniewite	359	186	173	104	119
Strucoń	72	33	39	17	27
Tylewo	122	53	69	32	48
Wierzbowo	100	44	56	27	36
Gmina	5271	2644	2627	1596	1800

* Mgoszcz – nie uwzględniono 82 mieszkańców DPS

2. Kondycja społeczno-gospodarcza gminy

2.1. Bezrobocie

Stopa bezrobocia w gminie Lisewo jest na poziomie 10%, w tym bezrobocie długotrwałe na poziomie 7%. To znacznie niższy odsetek od średniej dla powiatu, która wynosi 17,8% oraz średniej dla województwa, która wynosi 15,5%.

Bezrobotni wg sołectw

Sołectwo	bezrobocie ogółem			bezrobocie długotrwałe		
	liczba ogółem	%	Kobiety	liczba ogółem	%	Kobiety
Bartlewo	16	9	8	11	6,29	7
Błachta	10	13	5	6	8,00	2
Chrusty	6	9	3	4	6,00	3
Drzonowo	5	5	2	5	5,00	2
Kamlarki	12	9	6	6	4,00	4
Kornatowo	26	11	16	18	8,00	10
Krajęcín	7	13	5	3	6,00	3
Krusin	23	11	13	17	8,00	11
Linowiec	6	5	2	6	5,00	2
Lipienek	31	15	22	22	11,00	15
Lisewo	108	10	55	76	7,00	40
Malankowo	10	6	4	3	2,00	1
Mgoszcz	40	16	22	31	13,00	18
Piątkowo	9	13	2	7	10,00	2
Pniewite	20	9	14	12	5,00	7
Strucfoń	6	14	2	4	9,00	1
Tytlewo	13	16	6	6	8,00	3
Wierzbowo	6	10	5	4	6,00	3
Gmina	354	10	192	241	7	134

2.2. Osoby korzystające z pomocy społecznej

- z powodu ubóstwa:

2014		2015		2016*	
Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie
87	356	89	333	82	304

* dane na dzień 30.06.2016 r.

- z powodu bezrobocia:

2014		2015		2016*	
Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie
144	570	139	519	68	255

* dane na dzień 30.06.2016 r.

- na dożywanie dzieci:

2014		2015		2016*	
Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie
163	389	170	398	112	282

* dane na dzień 30.06.2016 r.

2.3. Bezpieczeństwo

Przemoc w rodzinie (Niebieska Karta)

2014		2015		2016*	
Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie
14	64	14	54	12	47

* dane na dzień 30.06.2016 r.

Liczba przestępstw i wykroczeń

Problem	2013	2014	2015
Przestępstwa	46	36	30
Wykroczenia	23	14	12

Liczba zdarzeń drogowych

Zdarzenia drogowe	2013	2014	2015
wypadki	1	2	1
zabici	0	0	2
ranni	1	2	2
kolizje	40	41	46

2.4. Poziom edukacji

Egzamin po 6 klasie

rok	Szkoła Podstawowa w Lisewie		Szkoła Podstawowa w Krusinie		Wyniki pow.	Wyniki woj.	Wyniki kraj.
		% / stanina		% / stanina	% / stanina	% / stanina	% / stanina
2015	j. polski	59% / 4	j. polski	76% / 6	68% / 5	70% / 5	73% / 5
	mat.	42% / 3	mat.	72% / 5	55% / 4	58% / 4	61% / 4
	j. ang.	64% / 3	j. ang.	70% / 4	72% / 5	75% / 5	78% / 6
2016		% / stanina		% / stanina	% / stanina	% / stanina	% / stanina
	j. polski	62% / 5	j. polski	63% / 5	66% / 5	69% / 5	71% / 6
	mat.	44% / 3	mat.	45% / 4	47% / 4	51% / 4	54% / 4
	j. ang.	50% / 3	j. ang.	54% / 4	64% / 4	68% / 5	71% / 5

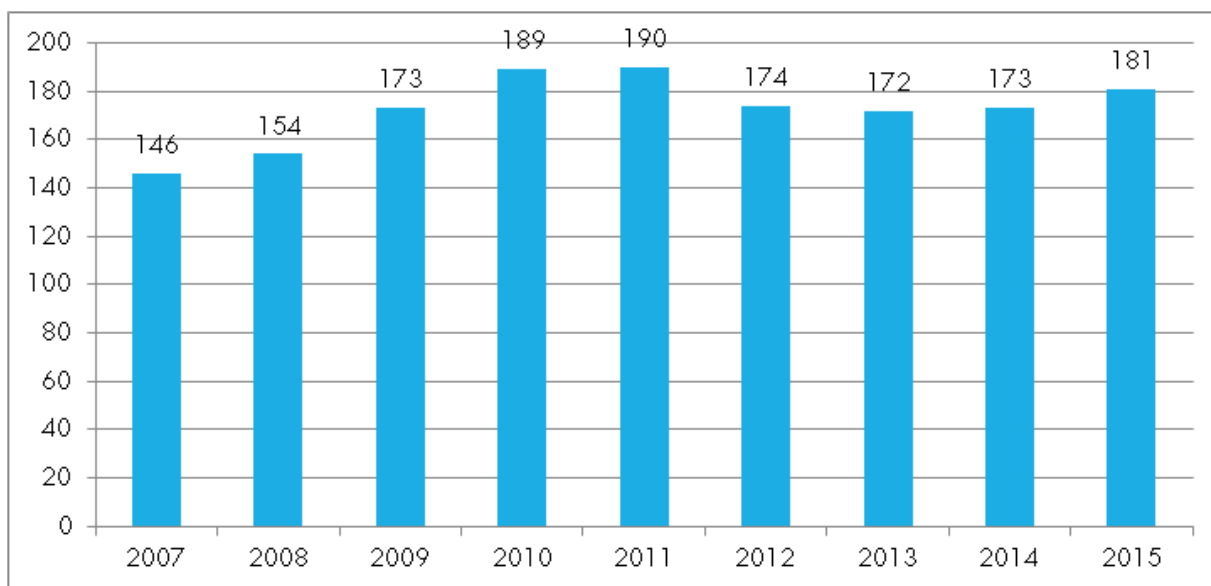
Egzamin gimnazjalny (Gimnazjum w Lisewie)

		Gimnazjum w Lisewie	Wyniki pow.	Wyniki woj.	Wyniki kraj.
		% / stanina	% / stanina	% / stanina	% / stanina
2015	H, j. pol.	63% / 5	60% / 5	60% / 5	62% / 5
	H, hist., WOS	60% / 4	63% / 5	62% / 5	54% / 5
	MP, mat.	46% / 5	47% / 5	47% / 5	48% / 5
	MP,bio.,geg.,ch.,fiz.	46% / 4	47% / 5	48% / 5	50% / 6
	j.ang.	58% / 4	59% / 4	63% / 5	67% / 6
2016		Gimnazjum w Lisewie	Wyniki pow.	Wyniki woj.	Wyniki kraj.
		% / stanina	% / stanina	% / stanina	% / stanina
	H, j. pol.	65% / 4	68% / 5	68% / 5	69% / 5
	H, hist.,WOS	52% / 5	57% / 6	55% / 5	56% / 5
	MP, mat.	56% / 6	48% / 5	46% / 5	49% / 6
	MP,bio.,geg.,ch.,fiz.	48% / 5	50% / 5	49% / 5	51% / 5
	j.ang.	50% / 4	57% / 4	61% / 5	64% / 6

2.5. Frekwencja w wyborach samorządowych czyli poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Rok	Średnia dla okręgów					Średnia			
	OKW Nr 1	OKW Nr 2	OKW Nr 3	OKW Nr 4	OKW Nr 5	gmina	powiat	wojew.	kraj
2002	43,14	66,88	58,69	44,97		55,09	45,86	40,12	44,12
2006	30,23	47,69	39,25	bez głos.		40,83	44,3	43,22	45,99
2010	44,58	61,75	49,53	48,84		52,5	42,76	45,03	47,32
2014	49,94	60,42	54,59	56,6	88,89	56,14	47,48	44,96	47,43

2.6. Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych i spółek

2.7. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną i środowiskową lub jej stan techniczny oraz dostęp do usług społecznych:

Charakterystyka systemu ciepłowniczego

Gmina Lisewo nie posiada scentralizowanego systemu ogrzewania. Produkcja ciepła oparta jest głównie o kotłownie lokalne wykorzystujące przede wszystkim węgiel.

Podstawowa sieć wsi to typowa zabudowa wiejska z przewagą domów jednorodzinnych wolnostojących, gdzie źródła ciepła mają charakter dowolny. Stosowane są rozwiązania indywidualne, jednak z przewagą wykorzystania węgla. W obrębie budownictwa wielorodzinnego funkcjonują lokalne kotłownie małej mocy oraz sieci ciepłownicze niskotemperaturowe.

Użytkowników ciepła zlokalizowanych na terenie gminy można podzielić na następujące kategorie: odbiorcy ciepła na cele bytowe, w tym: zamieszkania zbiorowego (nieliczne) – do celów ogrzewania pomieszczeń, budynki jednorodzinne i zagrodowe – do celów ogrzewania pomieszczeń, przygotowania ciepłej wody użytkowej i posiłków, inni odbiorcy, w tym głównie instytucje użyteczności publicznej (oświata, domy kultury) oraz budynki związane z działalnością gospodarczą ich właścicieli, zarządców – energia cieplna wykorzystywana jest do celów ogrzewczych pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Charakterystyka sieci wodno-kanalizacyjnej w gminie

Rodzaj	liczba budynków	%
1) wodociąg	1130	99,82
2) kanalizacja	165	14,58
3) przydomowe oczyszczalnie ścieków	200	17,67
Razem 2) + 3)	365	32,25

WODOCIĄG – 157,6 km

KANALIZACJA – 13,5 km

Drogi gminne w Gminie Lisewo, stan na dzień 20.06.2016 r.

Rodzaj nawierzchni – długość w km					
Tłuczniowa	Gruntowa	Brukowa	Betonowa	Asfaltowa	Ogółem
91,04	8,64	0,17	0,35	26,76	126,96

Rozkład przestrzenny usług publicznych z podziałem na sołectwa

Sołectwo	Zdrowie	Oświata	Żłobki	Instyt. kultury	Świetl. wiejskie	Place zabaw	Boiska	Miejsca spotkań	Parki	Świetl. środow.
Bartlewo					X	X				
Błachta					X					
Chrusty					X	X				
Drzonowo					X	X	X			
Kamlarki										
Kornatowo					X	X	X			
Krajęcín					X	X				
Krusin		X								
		Szkoła podst.								
		Przed-szkole								
Linowiec					X					
Lisewo	X	X		X				X Jordanki		
		Szkoła Podst. Gimnazjum Przed-szkole		Biblio- teka	X	X	X	Restau- racja		X
								Pizzeria		
Lipienek					X			X		
								ruiny zamku		
Malankowo					X	X				
Mgoszcz					X				X	
Piątkowo					X					
Pniewite					X	X	X			
Strucoń					X					
Tytlewo					X				X	
Wierzbowo					X				X	

Stan techniczny obiektów budowlanych, w tym mieszkaniowych z zasobu gminnego

Miejscowość mieszkalny	Rodzaj obiektu		Przyłącza		Wymagane prace		Rodzaj ogrzewania
	mieszkalny	publiczny	wodociąg	kanalizacja	remont	termomodernizacja	
Lisewo	1 lokal	remiza OSP	x	x	x	x	węglowe
		Urząd Gminy	x	x			węglowe
		Szkoła Podst.	x	x			gaz
		Gimnazjum	x	x			olej opałowy
		Przedszkole	x	x			olej opałowy
	1 lokal	Pawilon wielofunkcyjny	x	x	x	x	olej opałowy
		Ośrodek Zdrowia	x	x			olej opałowy
		Zaplecze boiska	x	x			olej opałowy
		sanitariaty	x	x			elektryczne
Drzonowo		Zakład Aktywności Zawodowej	x	oczyszczalnia			węglowe
		remiza OSP	x	zbiornik	x		brak
Struczeń	3 lokale	świetlica	x	zbiornik			węglowe
		remiza OSP	x				brak
Kornatowo	6 lokali		x	zbiornik			węglowe
	4 lokale	świetlica	x	zbiornik	x		węglowe
Bartlewo		świetlica , remiza OSP	x	zbiornik		x	elektryczne
Tylewo		świetlica	x	zbiornik	x		elektryczne
Wierzbowo		świetlica	x	zbiornik			węglowe
Linowiec		świetlica , remiza OSP	x	zbiornik			węglowe
Piątkowo		świetlica	x	zbiornik			węglowe
Krajęcín		świetlica	x	zbiornik	x		węglowe
Chrusty		świetlica	x	zbiornik			węglowe
Malankowo		świetlica	x	zbiornik			węglowe
Pniewite		świetlica	x	zbiornik			węglowe
		remiza OSP	x	zbiornik			węglowe
Mgoszcz		świetlica , remiza OSP	x	zbiornik	x	x	elektryczne
Krusin	2 lokale	Szkoła Podstawowa	x	zbiornik	x	x	węglowe + gaz

3. Problemy, deficyty i potrzeby mieszkańców – wyniki badań społecznych

Co jest największym problemem Gminy Lisewo?

Czego najbardziej brakuje w Gminie Lisewo?

Czego najbardziej brakuje w Pani/Pana sołectwie?

3.1. Przestrzeń publiczna

Młodzież

SOŁECTWA	Czego brakuje w przestrzeni publicznej sołectwa, jakich miejsc, jakiej infrastruktury, dzięki którym lepiej by się żyło mieszkańcom lub jeśli są takie miejsca, czy wymagają modernizacji.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » dostępu do świetlic i lepszego ich wyposażenia » koszy na śmieci » miejsc spotkań dla młodych » szlaków pieszych i rowerowych » oświetlenia w miejscach publicznych » imprez dla młodzieży » ogrzewania w świetlicy w Mgoszczu » animatorów na wsiach » opiekunów świetlic » stojaków na rowery » boisk i placów zabaw
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » zagospodarowania plaży » boiska do piłki nożnej » zagospodarowania placu za boiskiem w Lisewie » zagospodarowania fycy » ławek i koszy
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » Strucfoń – brakuje skateparku (lub czegoś w tym stylu) » połączenia miejscowości ścieżkami rowerowymi » chodnika w Strucfoniu » boisk i placów zabaw » lodowiska zimą » ścieżki dla rolkarzy » siłowni zewnętrznej (Lipienek) » lepszych huśtawek dostosowanych dla młodzieży » ścieżek rowerowych » prac porządkowych na zaniedbanych terenach
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » mało dostępna świetlica dla młodzieży » niezagospodarowany obszar po „ Skanska” (Lisewo) » siłowni zewnętrznych » bramki na boisku » bilard w świetlicy w Bartlewie » przedłużenia chodnika w Bartlewie » stacji paliw w Krusinie

SOŁECTWA	Czego brakuje w przestrzeni publicznej sołectwa, jakich miejsc, jakiej infrastruktury, dzięki którym lepiej by się żyło mieszkańcom lub jeśli są takie miejsca, czy wymagają modernizacji.
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » siłowni zewnętrznych » boiska w Kamlarkach i Linowcu » toru dla rolkarzy i tras rowerowych » siłowni wewnętrznej » boiska wielofunkcyjnego – ogrodzonego » stojaków na rowery » wypożyczalni rowerów, sprzętów, w zielonej budce może być wypożyczalnia sprzętów sportowych

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Czego brakuje w przestrzeni publicznej sołectwa, jakich miejsc, jakiej infrastruktury, dzięki którym lepiej by się żyło mieszkańcom lub jeśli są takie miejsca, czy wymagają modernizacji.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » miejsc spotkań wyposażonych w ławki i kosze » boisk sportowych » siłowni zewnętrznej, » placu zabaw » chodników » monitoringu » oświetlenia » ścieżek rowerowych » dobrych dróg i nowych przystanków
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » częstszego wywożenia śmieci z placu zabaw lub większego kosza – Pniewite » dodatkowego sprzętu do odśnieżania » lepiej zorganizowanego wykaszania poboczy – np. jak w Stólnie » zagospodarowanej plaży » głośników i ławek przed kościołem » wycinki suchych drzew » zagospodarowania placu do Skanskiej i fycy » ławek – Lisewo, Pniewite
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » ścieżek rowerowych i – chodników » oświetlenia (uzupełnić i naprawić) » miejsca wypoczynku i rekreacji » świetlicy w Lipienku + terenu pod jej budowę » wyposażenia placów zabaw » uporządkowania bagna w Drzonowie » kanalizacji » dróg » boiska – Lipienek i Strucoń
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » oświetlenia centrum wsi, » większego targu np. na placu po Skanska » wyegzekwowania granic dróg » placu zabaw w Błachcie » chodników » wykaszania poboczy » zmodernizowania przejazdu w Kornatowie-koło p. Adamczyka » oświetlenia newralgicznych miejsc w Kornatowie » zlikwidowania/zmniejszenia fycy » doposażenia placów zabaw w Kornatowie i Bartlewie » ciekawych miejsc spotkań
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » ścieżek rowerowych (rolki, rowery, nordic walking, spacerzy) » skateparku dla dzieci » propagowania zdrowego stylu życia » dietyka » wyjazdów do Aquaparku, basenu » trenera personalnego w gminie » siłowni zewnętrznej

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Czego brakuje w przestrzeni publicznej sołectwa, jakich miejsc, jakiej infrastruktury, dzięki którym lepiej by się żyło mieszkańcom lub jeśli są takie miejsca, czy wymagają modernizacji.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<p>MALANKOWO</p> <ul style="list-style-type: none"> » miejsc do spędzania czasu wolnego przez dzieci (część wsi pod Dąbrówkę) <p>LISEWO</p> <ul style="list-style-type: none"> » zaplecza sportowego, basenu, lodowiska » amfiteatru w centrum » siłowni zewnętrznej » napraw dróg » ogrodzenia terenu jordanek » parkingu w centrum » kąpieliska w gminie <p>MGOSZCZ</p> <ul style="list-style-type: none"> » placu zabaw, » boiska, » animatora w świetlicy » wyposażenia do świetlic typu stół do gry w ping-ponga » GPZP dla całej gminy Lisewo
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<p>PNIEWITE</p> <ul style="list-style-type: none"> » boiska do piłki plażowej » dróg i chodników » uporządkować stare cmentarze w Strucfoniu i Pniewitem » miejsca spotkań nad jeziorem » wyposażenie świetlic » nad jeziorem altana z miejscem zadaszonym na ognisko » poprawa czystości wód <p>PIĄTKOWO</p> <ul style="list-style-type: none"> » plac zabaw » drogi » chodniki » ławki, miejsce na ognisko, grill » grunt pod boisko <p>KRAJĘCÍN</p> <ul style="list-style-type: none"> » drogi » siłownia zewnętrzna » ścieżki rowerowe » zieleń ozdobna » ławki altana na grilla, ognisko <p>CHRUSTY</p> <ul style="list-style-type: none"> » modernizacja placu zabaw – dostosowany do różnego wieku » siłownia zewnętrzna » ścieżka rowerowa » chodnik, » oświetlenie wsi – energooszczędne » zieleń – sadzenie drzew, krzewów ozdobnych » bezpieczne pobocza » zasypać fycę i zrobić teren rekreacyjny
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » przenieść targowisko na plac za boiskiem sportowym, a na targowisku urządzić parking – brak parkingów w centrum Lisewa » większa ilość oświetlenia na terenie Gminy Lisewo » unowocześnić Ośrodek Zdrowia » drogi-poprawa nawierzchni poprzez asfaltowanie » poprawić bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego w Strucfoniu (głównie pieszych) poprzez budowę chodników » asfalt w Lipienek (droga Drzonowo – Lipienek) gdzie łączy się z gm. Chełmża » Drzonowo – przesunąć przystanek autobusowy w głąb terenu prywatnego » brak miejsca rekreacji i wypoczynku w Strucfoniu, » bardzo wąskie gardło przejazdowe dla ciężkiego sprzętu w Drzonowie (np. kombajn) koło szkoły » brak ścieżek rowerowych » uporządkować stare cmentarze w Strucfoniu

SOŁECTWA	Czego brakuje w przestrzeni publicznej sołectwa, jakich miejsc, jakiej infrastruktury, dzięki którym lepiej by się żyło mieszkańcom lub jeśli są takie miejsca, czy wymagają modernizacji.
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » niewłaściwie usytuowana świetlica w Kornatowie (jest budynek który można zmodernizować) » zewnętrzna siłownia » chodnik w centrum wsi » zmienić oświetlenie » Bartlewo-miejsce do jazdy na rolkach, » Bartlewo – zatrudnić animatora w świetlicy » Bartlewo-organizacja wieczorków tanecznych dla 40+, 50+ itd. » Bartlewo – urządzenie boiska sportowego (ogrodzenie) + siłownia zewnętrzna
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<p>LINOWIEC</p> <ul style="list-style-type: none"> » siłownia zewnętrzna » plac zabaw » świetlica na skrzyżowaniu –jest niebezpiecznie » zagospodarowanie terenu wokół świetlicy na zieleni » świetlica – zabezpieczenie barierkami, progi zwalniające » Piątkowo – remont drogi <p>WIERZBOWO</p> <ul style="list-style-type: none"> » zagospodarowanie terenu wokół świetlicy » bezpłatne WI-FI w świetlicy » siłownia zewnętrzna <p>KRUSIN</p> <ul style="list-style-type: none"> » brak świetlicy » potrzeba utworzenia siłowni zewnętrznej » boiska do piłki nożnej, koszykówki, siatkówki + faweczek <p>KAMLARKI</p> <ul style="list-style-type: none"> » brak świetlicy, » brakuje placu zabaw, siłowni zewnętrznej, » chodniki, » ścieżki rowerowe,

Seniorzy

SOŁECTWA	Czego brakuje w przestrzeni publicznej sołectwa, jakich miejsc, jakiej infrastruktury, dzięki którym lepiej by się żyło mieszkańcom lub jeśli są takie miejsca, czy wymagają modernizacji.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » zagospodarowanie terenu nad jeziorem » chodnik ul. Chełmińska-Lisewo » parking Malankowo przy świetlicy » droga Malankowo – Krajęcina » rozwój budownictwa rodzinnego » oświetlenie Malankowo » wykonać ogrodzenia na jordanach » ścieżki rowerowe – wszędzie » parku (Lisewo), Dom Kultury, prace porządkowe zieleni + infrastruktura » usuwanie zielska i gałęzi przy drogach
Pniewite Piątkowo Krajęcina Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » modernizacja boiska w Pniewitem i budowa nowych boisk » poprawa estetyki przy świetlicach i placach zabaw, » doposażenie świetlic wiejskich » wyposażenie placów zabaw – ciekawe, nowe, bezpieczne » lokalne drogi – poprawa » siłownie zewnętrzne » punkt rekreacyjny przy jeziorze w Pniewitem, » przydrożna kapliczka w Piątkowie » ścieżki rowerowe » ustawić tablice informacyjne o zabytkach » gminny dom spokojnej starości

SOŁECTWA	Czego brakuje w przestrzeni publicznej sołectwa, jakich miejsc, jakiej infrastruktury, dzięki którym lepiej by się żyło mieszkańcom lub jeśli są takie miejsca, czy wymagają modernizacji.
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » chodnik w centrum każdej wsi » potrzebny chodnik Strucfoń (na odcinku sklep-Figura) » chodnik Lipienek i teren rekreacyjny (scena) » zbudować świetlicę w Lipienku » ścieżki rowerowe » odnowienie figurki w Lipienku » duży grill w Lisewie » brak miejsc parkingowych w Lisewie » ścieżka rowerowa Chełmża-Lisewo » remont drogi Strucfoń-RSP
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » brak ławek na placu zabaw w Bartlewie » brak przedszkoli (sezon żniw) » droga Bartlewo-Tytłewo ma duży uskok » brak miejsc spotkań dla młodzieży » naprawiać i budować nowe drogi » ścieżki rowerowe » potrzebny chodnik Kornatowo-stare Kornatowo » kontenery w dużej firmie w Kornatowie zagrażają bezpieczeństwu
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » lodowiska » świetlice i placu zabaw w Kamlarkach » uzupełniać i wstawiać nowe znaki drogowe » wykaszanie traw » wyposażenie świetlic » ławeczki, altanki » chodniki » ścieżki rowerowe

3.2. Transport publiczny

Młodzież

SOŁECTWA	Jakość komunikacji publicznej w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » złe skomunikowanie autobusów z koleją » wysokie ceny biletów » potrzebne częstsze kursowanie » zły stan techniczny wiat przystankowych lub ich brak » Malankowo-brak transportu publicznego
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne kursy autobusów Krajęcín – Lisewo » więcej autobusów do innych miejscowości » dodatkowe 2 wiaty Krajęcín – Pniewite » oświetlić centra wsi i skrzyżowania bo jest niebezpiecznie » potrzebny autobus szkolny Pniewite-Linowiec
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak połączenia autobusowego na PKP » brak połączenia z dużymi miastami » jeden autobus i w niedostosowanej godzinie przez Lipienek » nie ma dojazdu Strucfoń-Chełmno
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » zwiększyć ilość autobusów (potrzeba wieczorami) » zwiększenie częstotliwości kursowania pociągów Bydgoszcz, Toruń

SOŁECTWA	Jakość komunikacji publicznej w gminie.
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » synchronizacja autobusów z godzinami odjazdów pociągów » dezinformacja dot. tras autobusowych » brak dróg dojazdowych – Kamlarki » Tytlewo i Linowiec – brak połączeń autobusowych » zmodernizować przystanek w Kamlarkach » zorganizować transport gminny objazdowy (teren całej gminy) » autobusy nie są dostosowane dla osób niepełnosprawnych (proggi i podjazdy)

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Jakość komunikacji publicznej w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak synchronizacji PKP-autobusy » brak transportu lokalnego » mało połączeń do Wąbrzeźna
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne kursy autobusów Krajęcín – Lisewo » więcej autobusów do innych miejscowości » dodatkowe 2 wiaty Krajęcín – Pniewite » oświetlić centra wsi i skrzyżowania-niebezpiecznie » potrzebny autobus szkolny Pniewite-Linowiec
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » przejście dla pieszych, » potrzebna zatoczka autobusowa w Strucfoniu » zwiększyć liczbę kursów » dostosować godziny odjazdów do potrzeb
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » dodatkowy przystanek w starym Kornatowie » „zatoczka” autobusowa Kornatowo przy figurce od jeziora » wiaty przystankowe
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » dodatkowy kurs do Chełmna wieczorem » brak „zgrania” PKP – autobusy » więcej kursów przez Wierzbowo » brak przystanków, odnowa istniejących » rozkłady jazdy na przystankach

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Jakość komunikacji publicznej w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » mało kursów autobusowych do Chełmna w dni powszednie w godzinach popołudniowych » brak komunikacji z Wąbrzeźnem (szpital), Grudziądzem, Toruniem » skomunikować transport kolejowy z autobusowym » brak komunikacji do Chełmna w sobotę i niedzielę
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » PKP niedostosowane do godzin pracy » potrzebny kurs autobusu chociaż raz w tygodniu » wsie powinny być komunikowane powiatem, urzędami » powinna być koordynacja autobusy-PKP » autobusów potrzeba w godzinach porannych, by dostać się do pracy
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » zbyt mała liczba kursów autobusowych do okolicznych miast » otworzyć się na mały transport lokalny np. bus, aby dowoził do dworca w Kornatowie » brak komunikacji do szpitala w Wąbrzeźnie
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » przywrócenie kursów autobusowych w porach umożliwiającymi powrót w godzinach drugiej zmiany, » spowodować aby wszystkie autobusy wjeżdżały do Bartlewa » brak skomunikowania autobusu z okolicznych wsi z pociągami w Kornatowie » samochody ciężarowe przyjeżdżające do prywatnych firm w Kornatowie stwarzają niebezpieczeństwo dla pieszych (brak parkingu)

SOŁECTWA	Jakość komunikacji publicznej w gminie.
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak połączenia rano – ludzie jadą do pracy » brak połączenia z Grudziądzem, Chełmnem, Wąbrzeźnem » brak komunikacji między PKP – autobusy » brak aktualnych rozkładów jazdy » brak dojazdu na PKP » PKP – mało połączeń » Linowiec: brak komunikacji » zorganizować gminny służbowy bus dowożący na lokalne imprezy, » systemy komunikacji – platforma do wymiany komunikacji gminne typu bla bla car

Seniorzy

SOŁECTWA	Jakość komunikacji publicznej w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak synchronizacji między PKP a autobusami (koordynacja) » dlaczego zlikwidowano autobusy w Malankowie? » obwodnica Lisewa » potrzebny remont przystanków » rozkłady jazdy aktualne » brak dostępu rozkładu jazdy w Internecie » zbyt mała częstotliwość odjazdów autobusów
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » brak PKS w Piątkowie i Pniewitem » potrzebne lokalne busy » w weekendy i godzinach wieczornych brak PKS do Chełmna
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » złe godziny przejazdu autobusów » zbyt mało autobusów
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » brak autobusu w godzinach popołudniowych Bartlewo, » brak połączenia z Chełmnem w święta » komunikacja tylko w kierunku Lisewo-Chełmno (nie jeździ autobus przez Bartlewo) » brak synchronizacji połączeń PKP i autobusów
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » mało kursów autobusowych w weekendy » brak kursowania autobusów w godzinach wieczornych

3.3. Kultura, sztuka

Młodzież

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie kultury
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak wyjazdów, wycieczek dla młodych do kina, nad morze, czy w celu zwiedzania okolic » brak miejsc do tańczenia (dyskotek) » więcej wydarzeń integracyjnych typu: ognisko z gitarą » dostęp do informacji o wydarzeniach » brak instytucji typu Dom Kultury » brak animatora (koordynatora działań) » zorganizować noce filmowe » brak warsztatów: taneczne, wokalne, teatralne
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » zajęcia wokalne, taneczne » wyjazdy do muzeum(są też chętne osoby) dzieci » potrzebny animator kultury

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie kultury
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » zorganizować festiwale kolorów, świąteł i baniek » brakuje konkursów talentów » festiwal gitarowy » organizować spotkania z osobami znanymi » koncerty i festiwale np. rockowe, popowe, różnorodne » spotkania z podróżnikami nie tylko w szkole » wspólne granie i śpiewanie » organizować spotkania-wieczorki poetyckie » pokazy prac osób uzdolnionych
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » organizować festiwale piosenki » promowanie zespołów grup Hip-Hopowych » nauka tańca-zajęcia » kącik literacki » gminny dom kultury » organizować koncerty gwiazd (dożynki) » organizować przedstawienia teatralne
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » organizować dyskoteki w Krusinie (hala) » turniej sołectw – różne dyscypliny » imprezy integracyjne – cała gmina » mini amfiteatr, sezonowe lodowisko, graffiti » wykorzystać halę w Krusinie (zawody, taniec, występy, teatryk) » warsztaty fotograficzne, wystawy, pokazy sztuki ulicznej

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie kultury
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » więcej zajęć i imprez kulturalnych » zbudować amfiteatr-muszla koncertowa » brak Domu Kultury, Centrum Kultury
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » chcemy jeździć do teatru i opery » potrzebne zajęcia typu rękodzieło, dequpage » warsztaty np. makijaż, fryzjer, kosmetyczka dla kobiet » wyjazdy do muzeum (są też chętne osoby) dzieci » potrzebny animator kultury (za \$ lub wolontariat)
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » zorganizować kino pod chmurką » więcej wydarzeń kulturalnych » doposażyć świetlicę (np. komputery-Strucfoń)
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » więcej wyjazdów na wydarzenia do miast innych gmin » zachęcić ludzi do współpracy » zumba, karate, taniec » organizować wydarzenia na miejscu (koncerty, warsztaty) » stworzyć miejsce, w którym będzie organizowanie życie kulturalne gminy
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne stworzenie całodniowej/tygodniowej oferty » zajęcia dla osób 26-40, by spędzać wolny czas – możemy sami organizować » potrzebne świetlice – Kamlarki, Krusin » potrzebny dom kultury z prawdziwego zdarzenia » więcej wydarzeń kulturalnych i wyjazdów (opera, kabaret, teatr, wycieczki) » kółka zainteresowań (taneczne, teatralne, językowe)

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie kultury
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » koncerty muzyczne, kabarety, iluminacje świetlne (pokaz na kształt pokazu świateł w Toruniu) » dyskoteka, wieczorki taneczne » ożywienie świetlic (warsztaty, kursy, szkolenia) » atrakcyjne spędzanie wolnego czasu przez różne grupy wiekowe » klub tańca z nauką tańca na bazie sali narad lub szkoły

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie kultury
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » kino dla zmotoryzowanych » sławne zespoły, znani ludzie na imprezach » wieczorki autorskie, filmowe » dożynki i święto rodziny – zmienić repertuar » wycieczki do opery, filharmonii, teatru w cenach konkursu » pokazy historyczne » spotkania, warsztaty, rękodzieła dawnych zawodów, » amfiteatr w Lisewie » sala koncertowa na Jordankach w Lisewie » różne festiwale muzyczne » brak miejsc spotkań dla młodzieży
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » urządzenie terenu koło świetlicy na imprezy plenerowe, » organizacja wieczorków tanecznych dla 40+, 50+ i 60 + » więcej imprez integracyjnych
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » kabarety, » organizować przeglądy zespołów ludowych, » organizacja rodzinnych turniejów sportowych, » brać prawdziwe gwiazdy na Gminne Dożynki
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » wspólne imprezy – karaoke, biesiady » kawiarnia publiczna, uwzględniająca potrzeby dzieci » dom kultury w Lisewie » czytanie dzieciom – spotkania » zapewnić dojazd na imprezy publiczne » dożynki w każdej miejscowości » koncerty muzyki poważnej » spotkania ze znanymi osobami: podróżnikami, aktorami, pisarzami, » klub książki, dyskusyjny » zorganizować kulig zimą » spotkania przy kawie » spotkania między pokoleniowe – wymiana doświadczeń

Seniorzy

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie kultury
Lisewo Malankowo Mguszcz	<ul style="list-style-type: none"> » więcej spotkań kulturalnych np. pokazy kulinarne, rękodzieło » Dom Kultury » spotkania patriotyczne, obchodzenie wydarzeń patriotycznych » trasy nordic-walking (grupa) » spotkanie z historią w tle » partnerstwa z innymi gminami w kraju i poza+ wymiany » imprezy o charakterze regionalnym, ogólnopolskim » zapoznanie się z kulturą innych krajów » biesiada tematyczna np. piwna, » wspólne przygotowywanie imprez » konkursy, turnieje wsi
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » więcej imprez kulturalnych w świetlicach i w remizach » imprezy dla różnych grup wiekowych » wycieczki rowerowe szlakiem turystycznym w celu poznania gminy oraz jej historii » imprezy kulinarne » zorganizować spotkania w plenerze, przedstawienia dla dzieci » wycieczki rowerowe, kulturalne, pikniki » stworzyć Dom Kultury » zorganizować wyjazdy na kabaret, do opery

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie kultury
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » zorganizować zabawę dla seniorów » utworzyć koło gospodyń wiejskich » zachęcić mieszkańców do wspólnych inicjatyw » organizować otwarcie i pożegnanie lata-Drzonowo » wyświetlać filmy dla dzieci » zorganizować spotkania, wycieczki, » założyć orkiestrę
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » zorganizować koncerty » zapraszać zespoły (pianista, muzyka poważna) » brakuje dostosowanego obiektu » zachęcić bardziej mieszkańców » wieczorki dla dorosłych » wyjazdy dla emerytów (teatr, nad morze) » spotkania cykliczne » „banki czasu” –ogniska muzyczne,
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » organizować imprezy aktywizujące starszych (np. turnieje szachowe) » dyskoteki w remizach » bal Wójta Gminy » imprezy międzygminne » biesiady » imprezy dla młodzieży » festiwal dziecięcych piosenek » bal przebierańców dla dzieci » koncerty muzyki poważnej w kościele » wybory miss i mistera gminy » stworzyć herb każdej miejscowości,

3.4. Edukacja

Młodzież

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie edukacji
Lisewo Malankowo Mguszcz	<ul style="list-style-type: none"> » nie pasują dojazdy na zajęcia pozalekcyjne » wysokie koszty wynajmu sali » słabo wyposażone sale sportowe » zastłony w prysznicach w szatniach » ludzie narzekają, że nic nie ma a jak już coś jest to nie przychodzi... » mało angażujących się ludzi młodych » brak sali językowej w gimnazjum » słabo wyposażona sala chemiczna, fizyczna, techniczna » mała liczba zajęć dodatkowych
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » w gimnazjum brak miejsc do posiedzenia w czasie przerwy » brakuje zajęć sportowych dla gimnazjum – dzieci mogły mieć zapewniony powrót z tych zajęć » lepiej wyposażyć sale lekcyjne
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » w łazienkach brak zastłonek » zaniedbany węzeł sanitarny » ławki, krzesła do wymiany » brak nowoczesnego sprzętu w tym sportowego » brak dojazdu do domu po zajęciach pozalekcyjnych » brak alternatywy w zajęciach dodatkowych » zajęcia są głównie sportowe » brak zajęć aktorskich, tanecznych, poetyckich » brak mydła w szkole

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie edukacji
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » zwiększenie zajęć pozalekcyjnych » mało miejsc w przedszkolu » doposażenie klas II » polepszenie bezpieczeństwa w szkołach (kamery) » zajęcia dla absolwentów szkół (hala sportowa) » ciekawsze poprowadzenie zajęć
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak kółka muzycznego » Krusin – kółko cyrkowe z osiągnięciami » można organizować wyjazdy edukacyjne » brak zajęć z tablicami interaktywnymi » więcej języków obcych

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie edukacji
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak żłobka » brak miejsc w przedszkolu » nieodpowiedni transport do zajęć dodatkowych » część zajęć zrobić we wsiach » doposażyć pracownie i sale (m.in. w szkolne stroje na występy)
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » w gimnazjum brak miejsc do posiedzenia w czasie przerwy » brak żłobka i przedszkola » brakuje zajęć sportowych dla gimnazjum – dzieci mogły mieć zapewniony powrót z tych zajęć, » potrzebne unijne przedszkola
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » lepsze wyposażenie sportowe jest potrzebne » więcej miejsc w przedszkolu » dodatkowy język angielski w przedszkolu-nawet odpłatnie » więcej dodatkowych wycieczek dla dzieci » wjazdy na basen na wf
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » czynnik wewnętrzny w przedszkolu aby wyjść » doposażyć przedszkole w zabawki » lepiej zabezpieczyć furtki przy przedszkolu » podwyższyć ogrodzenie przy przedszkolu » potrzebna pomoc opiekunkom w przedszkolu
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak żłobka » organizować zajęcia wakacyjne dla dzieci – kolonie, półkolonie » wprowadzić elektroniczny dziennik ucznia w SP Krusin » szafki w szkołach » dodatkowe zajęcia pozalekcyjne (prócz cyrkowych bo są) » wyjazdy na basen dla wszystkich dzieci » zorganizować zajęcia z pierwszej pomocy dla dzieci w SP Krusin » potrzebna zmiana okien na hali na otwierane

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie edukacji
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » niewystarczająca ilość zajęć pozalekcyjnych rozwijających pasję i zainteresowania w szkołach (koła zainteresowań) » zwiększyć dodatkowe zajęcia w przedszkolu (plastyczne, muzyczno-wokalne, taneczne, gimnastyczne) » zwiększyć kwalifikacje kadry pedagogicznej » brak żłobka
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » uboga oferta zajęć pozalekcyjnych, » brak zajęć dostosowanych do zainteresowań » potrzeba ognisk przedszkolnych w małych miejscowościach » brak żłobka, trudno z miejscem w przedszkolu » brak możliwości dojazdu i powrotu na zajęcia dodatkowe » reaktywacja harcerstwa

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie edukacji
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak żłobka, » dostosowanie dodatkowych zajęć do dowozów dzieci spoza Lisewa » wsłuchiwanie się i branie pod uwagę głosów rodziców » organizacja szkoleń i warsztatów zwiększających kompetencje i kwalifikacje nauczycieli
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » finansowanie lekcji pływania wraz z dowozem, » mało zajęć dodatkowych rozwijających zdolności i zainteresowania, » brak żłobka » wychwytywanie przez nauczycieli w-f talentów sportowych (wzbogacenie zaplecza sportowego),
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » więcej zajęć pozalekcyjnych » brak cykliczności zajęć na miejscu + dojazd » brak zajęć kompensacyjno – wyrównawczych » brak logopedy » brak zajęć dla uczniów uzdolnionych » brak żłobka

Seniorzy

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie edukacji
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak żłobka » edukacja dla dorosłych także potrzebna » dowóz utrudniony do przedszkola » pilnować czystości w szkołach i przedszkolach (np. wszy) » organizować koła zainteresowań adekwatne do dzisiejszych czasów » zacieśnić współpracę między rodzicami a szkołą
Pniewite Piątkowo Krajęciny Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » wyposażyć przedszkola i szkoły w sprzęt sportowy » organizować różnorodne zajęcia pozalekcyjne » brak żłobka, » zwiększenie ilości przedszkoli » dodatkowe języki obce » pomoce dydaktyczne do różnych przedmiotów
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » więcej zajęć praktycznych w szkołach » brak żłobka » zwiększyć ilość miejsc w przedszkolach » szkoła zawodowa zamiast gimnazjum » większa ilość godzin w-f » od najmłodszych lat zajęcia praktyczne » kółka zainteresowań dla dzieci
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » problem z transportem na zajęcia dodatkowe » doposażenie szkoły w pomoce naukowe, » brak żłobka » szkoły średnie dla osób dorosłych » w budynku gimnazjum przedszkole lub żłobek
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak żłobków, » za mało zajęć pozalekcyjnych » zlikwidować globusy » dbać o dobre relacje uczniów z nauczycielami » geografia powinna być już w klasie 5

3.5. Biznes i miejsca pracy

Młodzież

SOŁECTWA	Deficyty i potrzeby w zakresie rozwoju przedsiębiorczości
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebna pomoc w pozyskiwaniu funduszy z UE » potrzebna pomoc w rozpoczęciu działalności (inkubator) » organizacja staży i praktyk dla młodych » mało miejsc pracy dla młodych » zorganizowanie pośrednictwa między pracownikami i pracodawcami; » pomoc prawna w działalności (księgowa) » brak miejsc dla otworzenia działalności gospodarczej (prywatnych)
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » w Urzędzie Gminy niech ktoś pomaga w szukaniu pracy, szkoleń
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » więcej praktyk u lokalnych przedsiębiorców, » wprowadzić zajęcia z przedsiębiorczości w gimnazjum » potrzebne spotkania z ludźmi sukcesu » salon coachingowy » praca wakacyjna dla młodzieży nie tylko u rolników » praktyki w instytucjach gminy » punkt informacyjny w Gminie nt pracy
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » zwiększenie miejsc pracy » potrzebny kreator pomysłów » pomoc finansowa przy otwieraniu, powstawaniu działalności, » potrzebne dodatkowe szkolenia » pomoc przy tworzeniu biznes planu » pomoc w rekrutacji » powierzchnia do wynajęcia na działalność handlowo-usługową
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » otwarcie się przedsiębiorców na praktykantów » w szkołach zajęcia dla młodzieży dot. pracy i wejścia na rynek » tereny inwestycyjne – wykorzystać autostradę » warsztaty aktywizacyjne dla młodzieży » mało miejsc pracy dla młodych, zdobycie doświadczenia » zrobić siecią stacją benzynową (praca 24h) » doradztwo biznesowe » zaangażować gminę w promocję lokalnych przedsiębiorstw

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Deficyty i potrzeby w zakresie rozwoju przedsiębiorczości
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » Miejscowym Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla mieszkań » MPZP dla biznesu
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » utworzyć park inwestycyjny » doradca potrzebny w urzędzie (założenie działalności) » w Urzędzie Gminy niech ktoś pomaga w szukaniu pracy, szkoleń
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » zastosować ulgi podatkowe dla przedsiębiorców » potrzebny doradca w Urzędzie (założenie działalności, gdzie szukać środków, procedury) » brak terenów inwestycyjnych
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebna osoba do doradztwa, konsultacji – biznes, finanse » potrzebna osoba, aby doradzić rolnikom

SOŁECTWA	Deficyty i potrzeby w zakresie rozwoju przedsiębiorczości
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » inkubator przedsiębiorcy – doradca zawodowy w urzędzie, » stacja paliw w Lisewie, » potrzebne tereny inwestycyjne, » potrzebne kursy i dodatkowe szkolenia, » edukacja dot. poruszania się w urzędach – zaradność, instytucjonalność

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Deficyty i potrzeby w zakresie rozwoju przedsiębiorczości
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak MPZP jest utrudnieniem, a wręcz uniemożliwia budowę i w konsekwencji rozwój biznesu » brak terenów uzbrojonych w media
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne są warsztaty z przedsiębiorczości prowadzone przed przedsiębiorców » pomoc dla mieszkańców w inwestowaniu w OZE » przygotowanie terenów pod inwestycje » działalności nieuciążliwe przyjazne środowisku » miejscowy plan zagospodarowania » doradztwo i informacja w Urzędzie » przyjazny Urząd » pomieszczenie wspólne dla kilku przedsiębiorców » doradztwo księgowo, prawne etc. » promocja gminy i wykorzystanie strategicznego położenia
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » ulgi w podatkach dla zakładających firmę w zamian za zobowiązanie do zatrudnienia ludzi miejscowych » zachęty dla zakładów usługowych typu krawiectwo, szewc » brak MPZP przeszkodą do inwestowania
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » minimalne podwyższanie podatków » przy organizacji imprez gminnych korzystać z towarów zakupionych u miejscowych » oferowanie terenów inwestycyjnych uzbrojonych w media » korzystanie z wielu przedsiębiorców przy organizacji imprez gminnych
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » wykorzystać zjazd z A1, » tereny inwestycyjne w Lisewie » korzystna oferta podatkowa, ulgi podatkowe dla nowych » działka pod działalność » motywacyjna i otwarta postawa urzędników » potrzebne dobre łącza do Internetu » ograniczyć liczbę i dostęp supermarketów » przedstawianie oferty przedsiębiorców, pokazanie usług produkcji » hotel, miejsca noclegowe, » konsultacje biznesowe, urzędnicy znający ofertę, » organizować targi pracy z dojazdem, » pomoc w pisaniu podań, dokumentów i wydrukowaniu ich

Seniorzy

SOŁECTWA	Deficyty i potrzeby w zakresie rozwoju przedsiębiorczości
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » uproszczenie procedur » otwartość i ciepłowość pracowników Urzędu » zorientowanie urzędników o działalności gospodarczej » zwolnienia podatkowe dla początkujących na jakiś okres » jasne zasady zwolnień podatkowych » przedstawienie problemu swojego mieszkańca w innym Urzędzie np. Starostwie » stworzenie planu zagospodarowania przestrzennego

SOŁECTWA	Deficyty i potrzeby w zakresie rozwoju przedsiębiorczości
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » dofinansowania do otworzenia nowych firm » ulgi finansowe na start dla młodych przedsiębiorców » dobre wykorzystanie zagospodarowania przestrzennego » brak miejsc pracy » stworzyć miejsca pracy dla osób w różnym wieku
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » wsparcie doradcze dla przedsiębiorców » mało warsztatów samochodowych » nauka „ Kiszienia Kapusty” (zawody) » baza „ Talentów” i ich doświadczeń » brak usług naprawy AGD, sprzętu TV » miejsce dla lokalnych przedsiębiorstw (elektryk)
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » pomoc przy organizowaniu biznesplanu » zwolnienia z podatku dla nowych przedsiębiorców » obniżenie podatków od środków transportu i nieruchomości » gmina musi zacząć od obniżenia podatków (przedsiębiorcy)
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » za mało miejsc pracy » znieść kary za przekroczenie limitu na mleko » pomoc UG w założeniu firmy » zwolnienia podatkowe dla początkujących na jakiś okres » stworzyć zakład pracy, który zatrudni mieszkańców » większy nabór pracowników

3.6. Sport

Młodzież

SOŁECTWA	Jakie są warunki dla aktywności fizycznej i uprawiania sportów.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne są siłownie zewnętrzne » potrzebne jest wyposażenie świetlic w piłkarzyki » brak infrastruktury towarzyszącej boiskom » niewystarczająca liczba boisk, miejsc do siatkówki, koszykówki » brak animatora sportowego
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » nie ma miejsca do gry w piłkę ręczną » potrzebna siłownia zewnętrzna – Pniewite » zbudować boisko – Krajęcín
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » zorganizować bieg dla juniorów do 16 roku życia » rozgrywki sportowe w miejscowościach między mieszkańcami » olimpiada lekkoatletyczna » rozbudować infrastrukturę » otworzyć wypożyczalnię sprzętu sportowego » animator
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » zbudować basen » kupić stół do tenisa » potrzebna siłownia zewnętrzna » kort tenisowy i pole golfowe » skatepark » tor motocrossowy » ścieżka rowerowa w Bartlewie » odnowić boisko w Krusinie » strzelnica

SOŁECTWA	Jakie są warunki dla aktywności fizycznej i uprawiania sportów.
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » budować siłownie zewnętrzne » brak boiska w Kamlarkach i w Linowcu » tor dla rolkarzy i ścieżki rowerowe » siłownie wewnętrzne » boiska wielofunkcyjne – ogrodzone » stojaki na rowery » wypożyczalnia rowerów, sprzętów » w zielonej budce – wypożyczalnia sprzętów sportowych

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Jakie są warunki dla aktywności fizycznej i uprawiania sportów.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » budować ścieżki rowerowe » skatepark » brak boiska w Malankowie i Mgoszczu » brak siłowni zewnętrznej
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » siłownia zewnętrzna – Pniewite » odnowić boisko w Pniewitem » boisko – Krajęcín
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » organizować zawody sportowo-pożarnicze » brakuje osób chcących grać , uprawiać sport » brakuje miejsc do uprawiania sportu » boiska » ścieżki rowerowe » fitness na świeżym powietrzu » siłownia zewnętrzna » brakuje osób prowadzących zajęcia (trenerzy) » częściej organizować wyjazdy na basen
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne boiska Błachta i Bartlewo » ścieżki rowerowe (bieganie, spacer, rower)
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » ścieżki rowerowe (rolki, rowery, nordic walking, spacer), » skatepark dla dzieci, » propagowanie zdrowego stylu życia » potrzebny dietetyk » wyjazdy do Aquaparku, na basen » trener personalny w gminie » brak siłowni zewnętrznej

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Jakie są warunki dla aktywności fizycznej i uprawiania sportów.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » wyposażyć świetlice w stoły do ping-ponga, piłkarzyki, bilard » budować boiska » budować i doposażać place zabaw » potrzebni instruktorzy fitness, » tworzyć siłownie wewnętrzne i zewnętrzne » zrobić ścianki wspinaczkowe, » rajdy rowerowe szlakiem ciekawych miejsc klub do ciekawych miejsc » boiska wielofunkcyjne z wszelkimi funkcjami łącznie z kortem tenisowym (oświetlonym)

SOŁECTWA	Jakie są warunki dla aktywności fizycznej i uprawiania sportów.
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » rywalizacje sportowe między sołectwami » organizacja wyjazdów na basen – różne grupy wiekowe, bezpłatnie » modernizacja boisk i placów zabaw » wycieczki rowerowe + wypożyczalnia rowerowego w Pniewitem » instruktor, animator » aerobik w miejscowościach
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » zatrudnienie animatora w świetlicy » ożywienie świetlic poprzez doposażenie w sprzęt typu komputery, stół do ping-ponga » brak siłowni zewnętrznych we wsiach Lipienek, Strucfoń, Drzonowo » organizacja imprez sportowych typu turniej sołectw
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne boisko i siłownia zewnętrzna » gminne turnieje sołectw (sportowe) – organizowanie corocznie w innym sołectwie
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne wycieczki na basen z dojazdem » lodowisko publiczne + nauka na łyżwach » zumba, joga » bezpieczeństwo na ścieżkach rowerowych, osobne pasy zieleni » siłownia zewnętrzna we wszystkich miejscowościach » ścieżki rowerowe i spacerowe » orlik/boisko wielofunkcyjne w Krusinie » trenerzy i trenerki » boisko w każdej miejscowości – różne funkcje

Seniorzy

SOŁECTWA	Jakie są warunki dla aktywności fizycznej i uprawiania sportów.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » organizować kursy, spotkania » kluby sportowe międzygminne nie tylko dla zawodników » animator, trener, instruktor » zagospodarowanie terenu boiska w Malankowie » siłownia zewnętrzna obok palce zabaw
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » organizacja zawodów sportowych między sołectwami » wielofunkcyjne boiska sportowe » siłownie zewnętrzne » zmodernizować boiska sportowe w miejscowościach » kort tenisowy
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » parki powinny być własnością gminy » strzelnica » zbudować boisko-Lipienek » zrobić dojście na zamek – Lipienek » przenoszenia ciężarów-Lipienek » na zamku miejsce rekreacji-wycieczki rowerowe, » organizować zajęcia fitness
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebny instruktor fitness » siłownie zewnętrzne » nordic-walking+ instruktor » utrzymanie przynajmniej na dotychczasowym poziomie LKS Victoria Lisewo
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » założyć klub kulturystyczny » organizować turnieje piłki nożnej, lekkoatletyczne » turnieje międzygminne, i między wioskami » siłownia zewnętrzna

3.7. Zdrowie

Młodzież

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » mało miejsca w ośrodku » brak specjalistów tj. ortopeda, ginekolog » krótkie godziny otwarcia aptek » spóźnienie doktora » godziny otwarcia są niewygodne » niewystarczający dostęp do niektórych leków » brak opieki zdrowotnej w szkole
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » zmienić dentystę » długie kolejki » potrzebny psycholog – porady (ale nie w ośrodku)
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » oczekujemy zwiększenia uwagi dla klientów (obsługa) » brak dostępności specjalistów –nawet raz na jakiś czas » apteka dłużej czynna, brak leków w aptece » apteka godz. otwarcia dostosowane do OZ, » brak ginekologa, » brak reakcji na dzwoniące telefony, » nie ma badań profilaktycznych, » trudność z uzyskaniem skierowania na badania, » kolejki do lekarza,
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » brak specjalistów, » zwiększyć dostępność GOZ popołudniami
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak ginekologa » mógłby być cyklicznie dermatolog » stworzyć rejestrację internetową w GOZ » wprowadzić możliwość rejestracji na godzinę » brak intymności na poczekalni (wszyscy słyszą co nam dolega)

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » powinna być większa kultura i jakość obsługi » częstsze badania krwi » brak sprzętu medycznego
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » brak lekarza popołudniu » brak specjalistów (ginekologa, pediatry na NFZ) » zmienić dentystę » długie kolejki » potrzebny psycholog – porady (ale nie w ośrodku)
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » pediatra potrzebny każdego dnia » zmienić stomatologa » ginekolog na fundusz » udostępnić rehabilitację przez skierowania (prywatnie)
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebny pediatra i okulista » potrzebny ginekolog » na tablicy ogłoszeń w GOZ zrobić listę miejsc, w których można się diagnozować, » drugi lekarz niech przyjmuje w innych godzinach niż dr Falkiewicz,
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak ginekologa » brak specjalistów » lekarz powinien przyjmować w ustalonych godzinach » organizować akcje profilaktyczne (np. przegląd pieprzyków) » zrobić akcję np. „nie patrzę, ratuję”

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » wydłużyć godziny otwarcia gabinetu rehabilitacyjnego (raz w tyg. to za mało) » doposażyć GOZ w sprzęt specjalistyczny, diagnostyczny » skrócenie czasu oczekiwania na rehabilitację » dostępność do lekarzy specjalistów poprzez zatrudnienie ich w GOZ » spowodować przyjmowanie przez lekarza w godzinach popołudniowych częściej a niżeli raz w tyg. » zwiększyć zakres usług świadczących przez gabinet rehabilitacyjny » dostęp do bezpłatnego ginekologa » zwiększyć dostępność do badań laboratoryjnych
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebna opieka senioralna » dom pobytu dziennego dla seniorów » DPS dla seniorów » badania profilaktyczne – kampanie zdrowotne » brak specjalistów – ginekolog, endokrynolog, pediatra, dentysta » lekarz rodzinny jest mało dostępny » rozbudować rehabilitację » długie kolejki na rehabilitację » rehabilitacja dla dzieci z wadami postawy
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » trzeba prosić o skierowanie na podstawowe badania » trzeba się prosić o skierowanie do specjalisty » zbyt krótkie godziny otwarcia OZ » wydłużyć godziny pracy gabinetu fizykoterapii » zła jakość usług stomatologa » dostęp do bezpłatnej opieki ginekologicznej » mała ilość miejsc parkingowych przy gabinecie fizykoterapii » brak specjalistów w GOZ
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » ułatwienie w otrzymaniu skierowania do specjalistów » wydłużenie godzin pracy lekarza (1 raz w tyg. to za mało) » badania laboratoryjne bez zapisów » brak bezpłatnej opieki ginekologicznej » zwiększenie większej ilości specjalistów » nieodpowiednie zachowanie stomatologa (złe podejście do dzieci)
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » osoba/pomoc dla rodziny gdzie jest osoba niepełnosprawna » brak ginekologa, dietetyka » brak szkoły rodzenia » brak specjalistów » potrzebne umawianie się do lekarza na godzinę » propagowanie zdrowego żywienia » przypominanie o wizytach telefonicznie » słaby stomatolog » warzywa i owoce w szkołach » grupy uprzywilejowane w kolejkach » prywatny punkt pielęgniarstwa » potrzebne apteki otwarte w godzinach pracy ośrodka

Seniorzy

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » drogie badania zlecane z zewnątrz » brak szkoły rodzenia » męka ze skierowaniem » brak ginekologa, pediatry » potrzebna rejestracja na godziny » apteka jeden dzień chociaż dłużej czynna (apteki dostosowane do GOZ)

SOŁECTWA	Potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » krótkie godziny przyjęć przez doktora » krótszy czas oczekiwania na rehabilitację » coroczne badania specjalistyczne » lekarz nie widzi potrzeby zrobienia badań » ginekolog na NFZ » skrócenie czasu oczekiwania na badania specjalistyczne » stworzyć aptekę całodobową » więcej specjalistów
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebni specjaliści: ortopeda, okulista, kardiolog, ginekolog bezpłatny, » zmienić godziny przyjęć lekarza (tylko do godz.12.00) » zapisywanie na krew-kolejka » bezpłatne badania krwi, » złe podejście lekarza do osób chorych
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebni specjaliści: okulista, neurolog » brak ginekologa » honorowane zlecenia od wszystkich lekarzy
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak specjalistów » niewystarczające godziny otwarcia apteki » przywrócić ginekologa na fundusz zdrowia » potrzebny masażysta

3.8. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Młodzież

SOŁECTWA	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak ścieżek rowerowych i chodników » słaba widoczność na skrzyżowaniach
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » przywrócić posterunek policji w Lisewie » więcej patroli nocą w całej gminie » zlikwidować składowisko odpadów w Pniewitem
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak znaków ograniczenia prędkości » znaki, hasła, bilbordy » potrzebne fotoradary » samochody zbyt szybko jeżdżą-brak kontroli » wolno biegające psy (mają właściciela) » oznaczenie miejsc dla pieszych » pobocza zarośnięte-słaba widoczność, nie ma gdzie zejść » brak oświetlenia lub niedziałające lampy » brak chodnika w Strucfoniu » brak oznaczeń, że tą trasą poruszają się dzieci lub przystanek jest » słaba widoczność w Strucfoniu na skrzyżowaniach » czasem zbyt wąsko na drogach, » więcej przejść dla pieszych
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » bardziej oświetlić drogi » poprawić stan dróg » oznakowanie niebezpiecznych dróg, skrzyżowań, wyjazdów » więcej akcji „ trzeźwy poranek” » zwiększenie patroli policji w okresie letnim (nad jeziorem)

SOŁECTWA	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak chodników w Krusinie –droga główna » natężony ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej » Linowiec – mało lamp » Kamlarki – niedziałające lampy, brak oświetlenia koło sklepu » brak ścieżek rowerowych » zarośnięte pobocza » wykaszać wyjazdy z dróg gminnych na drogę wojewódzką

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » brak ścieżek pieszo-rowerowych » za mało przejść dla pieszych » progi zwalniające » monitoring » niebezpiecznie na przystankach » niebezpiecznie na jordanach, boisku » nie zadbane pobocza » zły stan nawierzchni dróg » posterunek policji
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » wykaszać pobocza » przywrócić posterunek policji w Lisewie » więcej patroli nocą w całej gminie » lustro na zakręcie koło świetlicy – Pniewite, » niebezpieczny zakręt przy świetlicy – Pniewite » zlikwidować składowisko odpadów w Pniewitem » remonty dróg i szersze pobocze » OSP Pniewite – potrzebne KPP i wyposażenie w sprzęt » poprawić widoczność na przejeździe kolejowym z DW 548
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » potrzebne znaki „ Wyjazd Straż” Lipienku i Strucoń, » doposażyć OSP Strucoń w sprzęt – samochód » oświetlić centra wsi » częściej kosić pobocza, albo kogoś wynająć, » bardzo niebezpiecznie na drodze w Strucoń (chodnik, ścieżka) » więcej patroli policji » pasy dla pieszych koło cmentarza w Lisewie
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » złodziejstwo w Kornatowie » potrzebny monitoring na jordanach » progi zwalniające przy przedszkolu » zebrać skarpę na drodze z Lipienka do Filusa » zakaz zatrzymywania się koło p. Adamczyka w Kornatowie » ul. Generała Józefa Hallera – powinien być zakaz parkowania tirów » Bartlewo – niebezpieczna droga na Niemczyk » poszerzyć ul. Hallera » umundurować OSP Bartlewo » kupić samochód OSP Bartlewo
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak posterunku policji w Lisewie » wykaszać pobocza » suche drzewa na drodze wojewódzkiej 548 » brak chodników i ścieżek rowerowych » potrzebne oświetlenia centrów wsi » problemem jest niszczenie przystanków » wandalizm niszczy przystanek w Kamlarkach

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » zorganizować kursy samoobrony dla kobiet » monitoring miejsc publicznych » zwiększyć ilość przejść dla pieszych » ścieżka rowerowa przy drodze 548 » bezpieczeństwo zwiększyłoby oświetlenie całoroczne » przywrócić posterunek policji » duża ilość wybryków chuligańskich (rozbite przystanki, tablice informacyjne, malowane ściany) » poprawa nawierzchni na drogach
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » bezwzględne egzekwowanie przepisów drogowych » inwestować w OSP istniejące – sprzęt, doszkalanie » budować bezpieczne drogi » budować ścieżki rowerowe » rozdawać kamizelki dla rowerzystów i pieszych » brak bezpiecznych poboczy i chodników » przywrócić posterunek policji w Lisewie » dzielnicowy – działa efektywniej » większa obsada policji na patrolu » wysypisko śmieci w Pniewitem, zabezpieczyć zakład w Kornatowie » obowiązkowe chipowanie psów
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » brak chodników i ścieżek rowerowych » problem z poboczem –krzaki i trawy » wąskie drogi bez poboczy » brak oznakowania poziomego na drogach » mała ilość punktów oświetleniowych jest okazją dla złodziei » niebezpieczne miejsca na zakręcie drogi z Lipienka do Filusa » monitoring miejsc publicznych w Lisewie np. ogródek jordanowski » przywrócić posterunek policji w Lisewie » zwiększyć ilość patroli policyjnych we wsiach w godzinach wieczornych i nocnych
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » poprawić stan nawierzchni dróg » niewłaściwie ustawione oświetlenie w Kornatowie » zły stan dróg w Kornatowie przy wyładowaniu kolejowej » liczne źle zaparkowane samochody ciężarowe przyjeżdżające do firm w Kornatowie » wieczorne wzmożone patrole policyjne w okolicy przystanków i świetlic » ścieżki rowerowe na terenie gminy Lisewo
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » kamizelki odblaskowe – potrzebna kampania » brak pasów przy przystankach » zbyt mało lamp » zarośnięte pobocza » bezdomne psy lub mające właścicieli, ale wałęsające się » częstsza kontrola trzeźwości w gminie » dziury w drogach – potrzebny komisariat w Lisewie – budować chodniki » brak dostatecznego oznaczenia autostrady » niebezpieczne skrzyżowanie w Linowcu/ górka za jeziorem

Seniorzy

SOŁECTWA	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » przywrócić posterunek policji w Lisewie » oświetlenie luków np. W Malankowie » edukacja o bezpieczeństwie-warsztaty, spotkania » zmotywowanie by ludzie nosili odblaski, kamizelki » wykaszanie i wyrównanie poboczy celem poprawienia widoczności » budować ścieżki rowerowe » warsztaty z samoobrony fizycznej i psychicznej » monitoring placów zabaw, ochrona mienia publicznego

SOŁECTWA	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » posypywanie nawierzchni na wzniesieniach i drogach zimą » poprawić oświetlenia dróg » edukacja mieszkańców pod względem bezpieczeństwa » budować ścieżki rowerowe » zwiększyć interwencje policyjne we wsiach » przywrócić posterunek policji » polepszyć wykaszanie poboczy
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » przywrócić posterunek policji w Lisewie » nikt nie przestrzega ograniczeń prędkości » ograniczenia prędkości Lipienek ze strony Strucfonia i Lisewa » zbudować obwodnica w Lisewie » poprawa nawierzchni dróg, » potrzebna jest ścieżka rowerowo-piesza z Drzonowa do Lisewa » mało przejść dla pieszych » lampa w Lipienku koło Państwa Smoczyńskich » bardziej oznakowany wjazd na autostradę » ograniczenie w Strucfoniu do 30 km (na zakrętach)
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » utworzyć straż gminną » brak znajomości dzielnicowego » brak posterunku policji » większy, bliższy kontakt z mieszkańcami (dzielnicowy) » dziury w asfalcie Bartlewo-Tytłewo » zagrożenie-drzewa przy drodze » tablica ogłoszeń z wizerunkiem dzielnicowego » miejsce-biały kamień wypłukuje się na drogach dojazdowych » brak poboczy dla rowerzystów » duża odległość od komendy policji » poprawa oznakowania – droga Bartlewo do Tytłewa jest aż 15 znaków (są zdublowane)
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » słaba widoczność dróg podrzędnych » brak kontroli policji » brak posterunku policji w Lisewie, » brak lamp oświetleniowych » brak znaków informacyjnych » więcej ścieżek rowerowych chodników

3.9. Wizerunek gminy

Młodzież

SOŁECTWA	Czym Lisewo może się pochwalić, co buduje wizerunek gminy.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » przedszkolne bujaczki » „parówka” i „gogoleniec” w Krusinie » targowisko » pozytywne opinie na temat boiska » „Lisewo jest pozytywne” » hala sportowa » jezioro w Kornatowie, Bartlewie i Pniewitem, » Kościół w Lisewie » park za gimnazjum » pizzeria w Lisewie » park DPS Mgoszcz » „Lisewo to miejsce tętniące życiem” » „ładna miejscowość” » „Lisewo jest wioską, ale wygląda jak małe miasteczko” » Ogródek Jordanowski » boisko sportowe » „Ludzie zarażają pozytywną energią”

SOŁECTWA	Czym Lisewo może się pochwalić, co buduje wizerunek gminy.
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » kościół w Lisewie, klasztor w Pniewitem » boisko i hala sportowa w Lisewie » plaża w Pniewitem ma potencjał
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » Ogródek Jordanowski-mało ciekawy (niebezpiecznie + pijani ludzie), » potencjał w jeziorze Kornatowskim, ale jest brudno, nie ma plaży i brak sprzętu » strażnica w Lipienku, » Fyca jako potencjał – przerobić na ciekawą fontannę » ruiny zamku w Lipienku
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » pomniki przyrody „Adam i Ewa” » pałac w Bartlewie » ruiny zamku w Lipienku » kościół w Lisewie » agroturystyka » Ogródek Jordanowski w Lisewie » jezioro w Bartlewie » gmina jest niedowartościowana, » niewykorzystany potencjał gminy
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » park Tytłewo i teren wokół świetlicy – ładne ale niewykorzystane, » jeziora (Gogoleniec) – ładne, ale zaniedbane » park w Linowcu, » ładna fajna gmina (opinia starszych przejeżdżających) » pozytywna ocena Wójta » pałac i park w Krusinie

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Czym Lisewo może się pochwalić, co buduje wizerunek gminy
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » zespół pałacowo – parkowy Mgoszcz » cmentarz w Lisewie » kościół w Lisewie i kaplica » ruiny zamku w Lipienku » Poniatówki w gminie » dobre imprezy
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » plaża ma potencjał, » zły stan dróg Kornatowo-Pniewite, » Pniewite jest pechowe » sanktuarium w Lisewie-kalwaria » klasztor w Pniewitem
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » koło łowieckie „Bazant” Strucfoń » kościół w Lisewie (wieża) » ruiny zamku w Lipienku i park » park na Golgocie-Drzonowo
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » punkt widokowy z wieży kościoła w Lisewie » park w Bartlewie » piękny widok na jezioro Kornatowskie
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » park w Wierzbowie » DPS Mgoszcz » zespół pałacowo – parkowy Tytłewo » ZAZ Drzonowo » Park i agroturystyka Linowiec » bardzo dobry ser z Lisewa » bardzo dobre produkty lokalne – GS i Ritter

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Czym Lisewo może się pochwalić, co buduje wizerunek gminy?
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » ładna, zadbana miejscowość » dużo sklepów, szeroki asortyment usług » zabytkowe budynki w Lisewie » ruiny zamku w Lipienku » przydrożne kapliczki » kościół w Lisewie » parki i pałace (Mgoszcz, Pniewite, Kamlarki, Wierzbowo) » pomniki przyrody
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » ładnie, zielono, fajni ludzie » ciekawe miejsca, jeziora, urozmaicony teren, dzika przyroda » sanktuarium w Lisewie-kalwaria » klasztor w Pniewitem » zabytkowy kościół w Lisewie » zamek i jego historia – Lipienek » fyca i fontanna » ciekawa historia » stara karczma w Pniewitem » najładniejsza figurka Maryjna w całej gminie to ta w Pniewitem » kapliczki, krzyże przy drodze » zabytkowe budynki Krajęcín – odrestaurowane
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » Strucoń-jest staw do wędkowania » ruiny zamku Krzyżackiego w Lipienku wraz z parkiem » kościół w Lisewie » goście zauważają dobrą zmianę » pałac w Drzonowie » pałac z parkiem w Mgoszczu » cisza i spokój jest zaletą
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » jezioro w Kornatowie i Bartlewie » kościół parafialny w Lisewie » kapliczki przydrożne » zagroda Zbyszka w Bartlewie » park w centrum wsi Bartlewo » wieża ciśnień w Kornatowie » Kalwaria przy kościele » ruiny zamku w Lipienku
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » Pniewite – klasztor » Ogródek Jordanowski » potencjał w Kornatowie – jezioro » Lipienek – ruiny zamku » zabytki: kościół, budynek banku » Mgoszcz – pałac + park » Dworek w Wierzbowie + park, » park w Krusinie, » Lisewo jest estetyczne i czyste » gniazda bocianie » piękne ogrody

Seniorzy

SOŁECTWA	Czym Lisewo może się pochwalić, co buduje wizerunek gminy?
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » cmentarzem w Malankowie » historią, którą można zebrać od najstarszych mieszkańców gminy » sanktuarium w Lisewie » zabytkowe budynki w Lisewie-tabliczki o historii budynków » historią Towarzystwa Jaszczurczego » ruiny zamku w Lipienku » jeziorami » kościół Ewangelicki w Lisewie (popiersie Jana Pawła II) » klasztor w Pniewitem i historia Matki Założycielki

SOŁECTWA	Czym Lisewo może się pochwalić, co buduje wizerunek gminy?
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » sanktuarium w Lisewie » klasztor w Pniewitem, » ruiny zamku w Lipienku, » zauważają zmiany na dobre
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » ruiny zamku w Lipienku oraz park » autostrada » Kościół w Lisewie
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » Ogródkiem Jordanowskim » wieża ciśień Kornatowo, » Bartlewo-pałac zespół parkowy
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » kościół w Lisewie, » historię » jezioro w Bartlewie, Kornatowie

3.10. Zarządzanie i administracja

Młodzież

SOŁECTWA	Ocena funkcjonowania Urzędu Gminy, jakość obsługi mieszkańców
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » oczekujemy wyjścia władz do młodzieży » potrzebne jest pozwolenie na wyrażenie własnego zdania, » branie pod uwagę opinii innych, » skłonni do pomocy pracownicy
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » dużo się poprawiło, ale można by prowadzić pomoc/doradztwo, » potrzebna pomoc w robieniu biznesplanu itp. » potrzeba osoby odpowiedzialnej za osoby bezrobotne » niech ktoś doradza mieszkańcom jak, czego i gdzie szukać np. w Internecie
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » ankiety to ciekawy sposób oceny pracy » miła obsługa (cierpliwość do klienta, uprzejmość, pomoc w wypełnianiu dokumentów) » przedstawienie pracy urzędników w Internecie » moje oczekiwania-miła, cierpliwa obsługa, dłuższy czas otwarcia, pomoc w wypełnianiu dokumentów
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » Ocena dobra, a nawet bardzo dobra
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » administracja na wysokim poziomie – sympatyczni i bardzo pomocni » panie udzielają odpowiedzi na każde pytanie bardzo szczegółowo i precyzyjne » jestem zadowolona z obecnego funkcjonowania administracji – bardzo miłe panie » kolejność wykonywanych inwestycji oraz decyzja o odejściu naszej gminy ZKGPCB na minus, ale ogółem na plus » brak zastrzeżeń odnośnie zarządzania i administracji w naszej gminie

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Ocena funkcjonowania Urzędu Gminy, jakość obsługi mieszkańców
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » złe warunki lokalowe » potrzebny większy parking przy UG » urzędnicy są profesjonalni » powiększyć parking przy GOPS » więcej biur i prywatności w GOPS
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » dużo się poprawiło » miejsce w UG, żeby można było na chwilę zostawić dzieci (stolik, krzeselko, zabawki, puzzle, kredki) » pomoc w robieniu biznesplanu itp. » brak wydziału komunikacji w Gminie » potrzeba osoby odpowiedzialnej za osoby bezrobotne » niech ktoś doradza mieszkańcom czego i gdzie szukać
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » dobra praca z wyjątkiem braku profesjonalizmu jednego urzędnika » brak zainteresowania petentem » brak wiedzy urzędników (nie do końca są rozeznani w temacie), » nie mówić do Wójta na „Ty” w Urzędzie » miła i kompetentna obsługa spraw urzędniczych, fachowe doradztwo » pracownicy są zaangażowani w swoją pracę » poprawić szybki dostęp do informacji » Urząd pracuje sprawnie, więcej punktów informacyjnych, » do tej pory zawsze uzyskałem pomoc w wypełnieniu dokumentów » zawsze spotykam przychylnych urzędników
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » jest dobrze » potrzebna jest większa dyskrecja wśród urzędników » dodatkowe miejsce w GOPS, żeby móc porozmawiać bez świadków » zrobić w UG skrzynkę, do której można wrzucić anonimowy wniosek, sugestię, pytanie bądź uwagę, » pracę Urzędu i organów oceniam pozytywnie z wyjątkiem pewnych pracowników UG, którzy poza godzinami pracy zachowują się niereprezentacyjnie
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » zarządzanie i administracja gminy jest na dobrym poziomie » dużo do życzenia pozostawia wydział budownictwa » administracja uległa poprawie, » brak nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem szkoły w Krusinie – opieszałość pracowników, » słaba komunikacja między petentami a pracownikami » zmiana władzy na lepsze – więcej się dzieje » osoba w sekretariacie nieodpowiednia, brak zainteresowania petentem » brak kasy w urzędzie » młoda kadra super » słaba komunikacja z pracownikami Urzędu » brak lub uboga wiedza na poszczególne tematy

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Ocena funkcjonowania Urzędu Gminy, jakość obsługi mieszkańców
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » chłodny sposób podejścia niektórych urzędników » błąd pracownika spowodował konsekwencje finansowe i pracownik nie pomaga w załatwieniu usunięcia błędu
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » sekretariat powinien być na parterze » potrzeba urzędników w Urzędzie, a nie w terenie » przekazanie sprawy innemu urzędnikowi na czas urlopu » nie jestem zadowolony ponieważ zawsze może być lepiej » Urząd mało czytelny – powinno być biuro przyjęć » identyfikatory dla urzędników » urzędnicy powinni: słuchać, współpracować, wytłumaczyć, zostawić miejsce na dyskusję, przyznać się do błędu » udostępnić listę numerów bezpośrednich do urzędników » GOPS-brak kultury w odpowiedziach u niektórych pracowników

SOŁECTWA	Ocena funkcjonowania Urzędu Gminy, jakość obsługi mieszkańców
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » widoczne zmiany na lepsze » jest dobrze » jestem zadowolony z obsługi i załatwienia spraw w Urzędzie Gminy » jestem zadowolony z pracy UG
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » UG w Lisewie funkcjonuje bardzo dobrze » jestem zadowolona z działającego Urzędu » podoba mi się » jest przyjemna i profesjonalna obsługa » bez uwag
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » jest zmiana na pozytywne » zbyt duża rutyna » urzędnicy wiedzą lepiej – tak nie powinno być » brak chęci poznania problemu – kłapki na oczach » więcej ludzi młodych w Urzędzie » szkolenia z komunikacji urzędników » większa interakcja z klientem, empatia » Urząd powinien być czynny do 15.30

Seniorzy

SOŁECTWA	Ocena funkcjonowania Urzędu Gminy, jakość obsługi mieszkańców
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » oczekujemy cierpliwości i wysłuchania problemu petenta » kultura osobista powinna być na wyższym poziomie
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » brak docenienia czasu klienta » pracownicy wiedzą i zawsze mają rację bezwzględnie » brak pracownika, który zastępuje nieobecnego » brak uzasadnienia swojej decyzji » oczekujemy cierpliwości i wysłuchania problemu petenta » kultura osobista na wyższym poziomie » odpowiedzialność pracownika,
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » Urząd pracuje dobrze, a pracownicy są grzeczni » dobra obsługa » jak do tej pory mam dobre zdanie
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » jestem zadowolona z UG » urząd jest przyjazny mieszkańcom » administracja działa prawidłowo » jestem zadowolona z pracy urzędników » administracja jest przychylna
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » jest zadowolenie z pracy urzędu i z urzędników

3.11. Zalety i wady mieszkania w Gminie Lisewo

Młodzież

SOŁECTWA	Co jest największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » każdy się zna » funkcjonuje Młodzieżowa Rada Gminy » wiele osób angażuje się w życie gminy » Lisewo to miejsce tętniące życiem » mamy dostęp do autostrady » dużo inicjatyw od młodych » dobrze rozwinięty handel i usługi » dobra lokalizacja <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » wiele osób zajmuje się plotkowaniem i narzekaniem » słaba komunikacja publiczna » marazm w mniejszych miejscowościach » brak prywatności » brak miejsc do parkowania » brakuje punktu widokowego
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » cisza, spokój » rodzina jest blisko » fajni ludzie » można liczyć na pomoc » czyste środowisko, przyroda, zielení <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » więcej przejść dla pieszych » ciężki dojazd na zajęcia pozalekcyjne i sportowe
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » cisza, spokój » czyste powietrze » zgrane społeczeństwo » Gmina jest otwarta na zmiany <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » wszędzie daleko » słaba komunikacja » brak galerii w pobliżu » słabo rozwinięty transport publiczny » niewiele wydarzeń kulturalnych » brakuje punktu widokowego
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » autostrada » położenie między kilkoma miastami » ludzie, społeczeństwo » jest duża przestrzeń do zagospodarowania <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » mało sklepów, » mało obiektów sportowych na terenie gminy » mało miejsc integracyjnych » wysokie bezrobocie » kiepski stan dróg

SOŁECTWA	Co jest największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » dużo się dzieje (sport, dożynki, imprezy) » ciekawe tradycje » aktywność wsi » reakcja władz na problemy mieszkańców » dużo imprez kulturalnych <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » zaniedbywanie miejscowości od Kamlarek do granicy gminy » plotki » mała integracja mieszkańców » brak młodych ludzi » mało miejsc pracy

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Co jest największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » spokój » blisko przedszkole, GOZ, rehabilitacja » czyste środowisko <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » daleko do autobusu » duża odległość od miast » bezrobocie
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » cisza, spokój » fajni ludzie » można liczyć na pomoc sąsiadów » czyste środowisko <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » za mało sprzętu w OSP a to ważne (bezpieczeństwo) » za mało miejsc parkingowych » więcej przejść dla pieszych » brak przedszkoli » bezrobocie » zły stan dróg » sterta śmieci » słabo oznakowana gmina i wsie (Krajęcín)
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » prężny rozwój OSP » bezpiecznie » spokojne miejsce i dobrzy ludzie » cisza i spokój » dobrzy ludzie -jest z kim współpracować » walory przyrodnicze » brak przestępczości » czyste powietrze » otaczająca przyroda » więzi rodzinne » spokojna okolica » ciekawe społeczeństwo <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » słaba komunikacja » wolny rozwój wsi » słabo rozwinięta gmina pod względem gospodarczym » brak miejsc do organizacji imprez » nie bezpiecznie na drogach » brak specjalistów-lekarzy » brak publicznych środków transportu dla osób bez samochodu, prawa jazdy, osób starszych,

SOŁECTWA	Co jest największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » jest w miarę bezpiecznie » w miarę czyste środowisko » spokój i cisza, » dużo zieleni, parków jezior » można podstawowe potrzeby załatwić w pobliżu (kolej, A1, sklepy), <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » bałagan i zagrożenie pożarowe w Kornatowie » smród okresowo » brak miejsc pracy » Pniewite składowisko odpadów (grozi pożarem)
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » spokój » bezpieczeństwo » rozwijający się sektor organizacji pozarządowych » mamy fajnych sąsiadów » nie jesteśmy gminą podmiejską <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » kradnący cyganie » uboga oferta dla dzieci

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Co jest największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » dobrze wyposażona biblioteka » dostępność do usług i handlu » bliskość autostrady » GCI <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » niewykorzystanie węzła autostradowego » brak obwodnicy Lisewa
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » dom rodzinny » mili sąsiedzi, » ludzie na których można liczyć » spokój, » lokalizacja » blisko A1 » wiekowe połączenia sąsiedzkie, » młodzi zostają, budują się na wsi, » zieleń, » dużo młodych, <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » daleko do morza i gór » oddalenie od miejsc pracy » złe drogi » zły stan drogi wojewódzkiej 548 » brak ścieżek rowerowych

SOŁECTWA	Co jest największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Struczeń Lipienek Drzonowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » przywiązanie do korzeni » widoczny rozwój Gminy » dom rodzinny, praca » autostrada » sąsiedzi, którzy nie mieszkają zbyt blisko <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » potrzebna poprawa opieki zdrowotnej » zły stan dróg
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » istnieje spółdzielnia mieszkaniowa, » bogata oferta usługowa (fryzjer, kosmetyczka) » bogata oferta handlowa + targowisko » węzeł autostradowy » szalety bardzo zadbane w centrum Lisewa <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » brak parkingów w centrum Lisewa, » zły stan dróg, » brak miejsc pracy,
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » cisza, spokój, » przyroda, » dom rodzinny <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » brak bankomatów » brak komunikacji » zła jakość wody » szybko jeżdżące samochody » często wyłączone woda » kłopoty z prądem

Seniorzy

SOŁECTWA	Co jest największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » przywiązanie do ziemi przodków » są miejsca do zamieszkania » Spółdzielnia Mieszkaniowa rozwija się » Lisewo się rozwija » relacje międzyludzkie » dostępność do sklepów i usług <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » brak miejsc pracy » za mało miejsc parkingowych w Lisewie
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » gmina pięknieje » szeroka sieć sklepów » wszystkie decyzje podejmowane są na lepsze » blisko węzeł autostradowy i kolej » zadbane gmina » cisza, spokój, piękno przyrody » najważniejsze potrzeby mieszkańców można załatwić w Lisewie <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » brak obwodnicy » mało miejsc parkingowych w Lisewie

SOŁECTWA	Co jest) największą zaletą (wartością) mieszkania w tej gminie, a co największym utrudnieniem (wadą) mieszkania tu.
Strucoń Lipienek Drzonowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » silne grupy nieformalne (działacze), » spokój, bezpieczeństwo i piękne parki » zaczynają działać młodzi ludzie » mieszkańcy są zdolni do wielkich poświęceń w czynie społecznym <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » brak miejsc pracy » brak świetlicy w Lipienku
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » gmina przyjazna dla mieszkańców » dużo sklepów » przyjazny prałat » spokój i cisza » ładne krajobrazy <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » mało parkingów » zły stan dróg
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<p>ZALETY</p> <ul style="list-style-type: none"> » młody Wójt » dobry punkt klimatyczny <p>WADY</p> <ul style="list-style-type: none"> » drogi » ścieżki rowerowe

3.12. Ważne miejsca w Gminie Lisewo

Młodzież

SOŁECTWA	Szczególnie ważne miejsca w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » węzeł autostradowy A1 » boisko sportowe Victorii Lisewo » Ogródek Jordanowski » jezioro w Bartlewie » boisko wielofunkcyjne » swoje pasje, » jezioro w Pniewitem – spotkania ze znajomymi, ogniska
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » plac zabaw w Pniewitem i boisko » remiza OSP » jezioro w Pniewitem
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » remizy strażackie » Ogródek Jordanowski » boisko sportowe » pizzeria „ Na zakręcie” » Strucoń-sklep
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytłewo	<ul style="list-style-type: none"> » jezioro w Bartlewie » hala sportowa w Lisewie » Ogródek Jordanowski » boisko w Lisewie » biblioteka w Lisewie » kółko rolnicze » dom

SOŁECTWA	Szczególnie ważne miejsca w gminie.
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » szkoły na terenie gminy » hale sportowe » jezioro w Bartlewie » DPS' Mgoszcz » ZAZ Drzonowo » Ogródek Jordanowski » boiska: w Lisewie i w Krusinie » biblioteka » świetlica w Tytlewie i Bartlewie » aula widowiskowa w Lisewie, » remiza OSP Linowiec

Dorośli do czterdziestki

SOŁECTWA	Szczególnie ważne miejsca w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » Ogródek Jordanowski » boisko w Lisewie » park koło gimnazjum » remiza OSP Lisewo » były Romir (bar) » szkoła, przedszkole » ośrodek zdrowia » lokalne sklepy » osiedle mieszkaniowe » ruiny zamku w Lipienku » park przy DPS Mgoszcz
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » plac zabaw w Pniewitem i boisko » remiza, » jezioro w Pniewitem
Strucoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » kalwaria przy kościele w Lisewie » remizy strażackie w tych trzech miejscowościach, » ruiny zamku w Lipienku
Bartlewo Błachta Kornatowo Tytlewo	<ul style="list-style-type: none"> » jezioro w Kornatowie » remiza OSP » własny dom » Ogródek Jordanowski
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » Kamlarki – nic się nie dzieje » plac zabaw w Krusinie » restauracja w Lisewie – pyszne jedzenie » autostrada A1 » świetlice wiejskie » agroturystyka – duża liczba turystów odwiedzająca to miejsce

Dorośli po czterdziestce

SOŁECTWA	Szczególnie ważne miejsca w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » ośrodek zdrowia » kościół w Lisewie » jezioro Kornatowskie » Ogródek Jordanowski i przedszkole » boisko sportowe » urząd » boisko sportowe wraz z zapleczem

SOŁECTWA	Szczególnie ważne miejsca w gminie.
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » świetlice wiejskie » cmentarz » kościół w Lisewie » remiza OSP Pniewite
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » urząd » kościół w Lisewie » DPS Mgoszcz, » świetlice i remizy OSP » restauracja w Lisewie » boisko piłkarskie
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » plaża, jezioro w Kornatowie » dworzec kolejowy w Kornatowie » młyn, wieża ciśnień w Kornatowie » kaplica Bartlewo » urząd » szkoła w Krusinie, » klasztor w Pniewitem » Kościół Parafialny w Lisewie » Ogródek Jordanowski
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » biblioteka » szkoła w Krusinie » przedszkole » trasa spacerowa Wierzbowo-Linowiec-Wierzbowo » kościół w Lisewie » urząd

Seniorzy

SOŁECTWA	Szczególnie ważne miejsca w gminie.
Lisewo Malankowo Mgoszcz	<ul style="list-style-type: none"> » kościół i cmentarz » świetlica w Malankowie » moja szkoła w Krusinie » straż pożarna » Piątkowo – świetlica » Pniewite – spotykamy się i zaczynamy coś tworzyć w stowarzyszeniu „Przyjazny Uśmiech”
Pniewite Piątkowo Krajęcín Chrusty	<ul style="list-style-type: none"> » kościół w Lisewie » ośrodek zdrowia, » urząd » szkoły na terenie gminy » DPS Mgoszcz,
Strucfoń Lipienek Drzonowo	<ul style="list-style-type: none"> » jezioro w Lipienku » drzewo w Lipienku-ma serce na pniu » ruiny zamku w Lipienku (były ścieżki)
Bartlewo Błachta Kornatowo Tylewo	<ul style="list-style-type: none"> » kluby w Bartlewie » bar w Kornatowie » szkoły na terenie gminy
Krusin Kamlarki Linowiec Wierzbowo	<ul style="list-style-type: none"> » kościół w Lisewie » stadion sportowy w Lisewie » klasztor Pniewite

3.13. Największe potencjały Gminy Lisewo

- zjazd z autostrady A1,
- bardzo dobra komunikacja między Toruniem a Grudziądzem,
- zaangażowanie obywatelskie mieszkańców,
- zcentralizowanie handlu i usług w Lisewie,
- linia kolejowa i stacja PKP (ale bez kasy),
- dobrze rozwinięte, efektywne rolnictwo,
- dobrej klasy gleby,
- przetwórstwo rolno-spożywcze,
- targowisko,
- świeże powietrze,
- brak uciążliwości związanych z przemysłem,
- duże imprezy – Lisewski Bieg Jaszczurczy, Jaszczur Music Festival
- przedsiębiorczy mieszkańcy,
- lokalne produkty: ser z Lisewa,
- duża liczba jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- wciąż funkcjonująca spółdzielczość,
- przedsiębiorcy: Spółdzielnia Mleczarska, Zakłady Mięsne, dwie piekarnie, GS SCh Samopomoc Chłopska, Ferma drobiu, Tworzywa sztuczne – Rafał Adamczyk, Poliester produkty, Zakład Aktywności Zawodowej,
- LKS VICTORIA LISEWO,
- sala koncertowa,
- hala sportowa,
- ruiny zamku w Lipienku,
- Ogródek Jordanowski (w tym „fyca”),
- 3 jeziora (2 z potencjalnymi kąpieliskami, w tym Kornatowo jako jezioro dla wędkarzy).

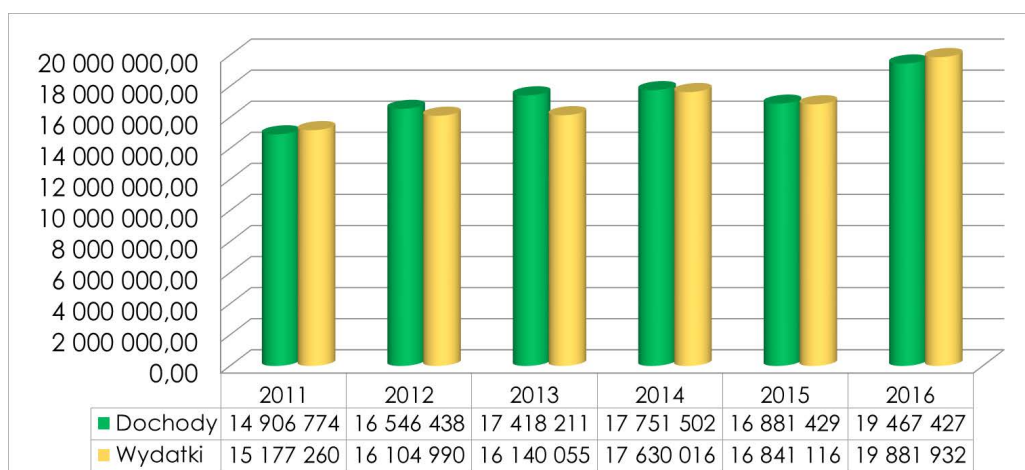
3.14. Osoby cieszące się uznaniem przez innych mieszkańców

- ks. Gerard Gromowski
- Kazimierz Jankowski
- Jakub i Monika Kochowicz
- Jerzy Cabaj
- Barbara Moch
- strażacy
- sołtysi
- Zdzisław Falkiewicz
- Witold Jaworski
- Adam Jurzysta
- Wiesława Chojnicka
- Marcin Sadowski
- Lucyna i Andrzej Grędziccy
- rada pedagogiczna z dyrektorem
- Katarzyna Gostkowska
- Komendant Paweł Adamczyk

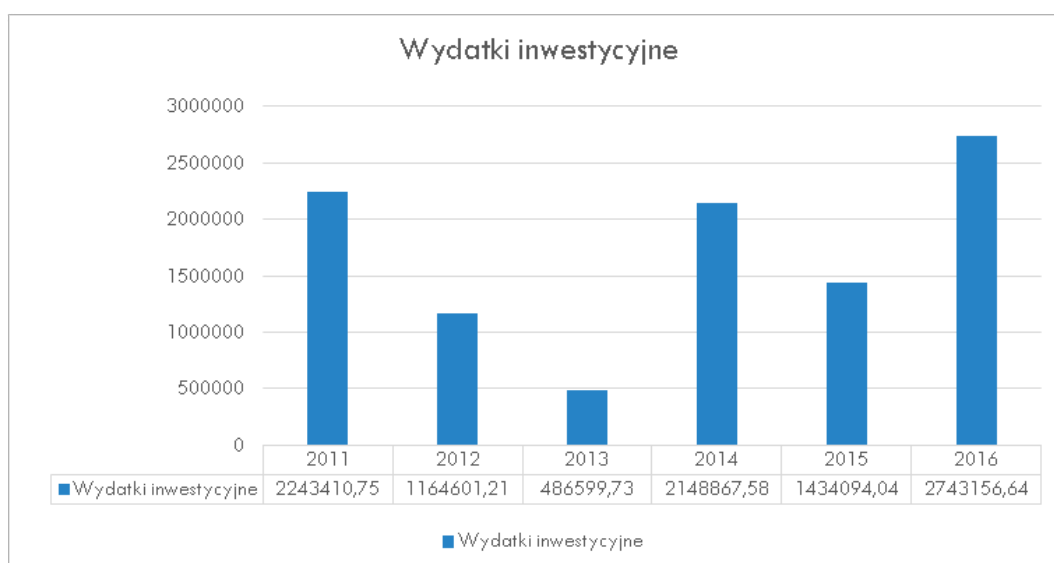
- pracownicy Urzędu Gminy
- Grzegorz Sziming
- działacze stowarzyszeń na terenie Gminy
- Lidia Szczutkowska
- Adam Wojnowski
- Janina Klafczyńska
- Bożena Ciechanowska
- Halina Chrzanowska
- Jacek Gwizdek
- Piotr Goliński
- Grzegorz Lampert
- Zenon Mysiewicz
- Stanisław Nowak
- Lech Lewandowski
- Marcin Szpadziński
- Marzena Cichecka
- Joanna Rynkowska
- Jerzy Bukowski
- Rafał Adamczyk, Natasza i Jacek Adamczyk
- Tomasz Lipski.

4. Finanse Gminy Lisewo

Dochody i wydatki ogółem

Wydatki inwestycyjne

III. Diagnoza uproszczona

Główne obszary wymagające interwencji:

- Zagospodarowanie miejsc w przestrzeni publicznej na place zabaw, boiska.

- Zagospodarowanie miejsc w przestrzeni publicznej na altanki, miejsca spotkań

- **Świetlice** jako Centra Aktywności Lokalnej w każdym sołectwie, a w nich zajęcia dla różnych grup wiekowych. Świetlice z zatrudnionymi animatorami – osobami zarządzającymi świetlicą do organizowania w niej życia, zajęć, opiekania się.

- Dom kultury: edukacja artystyczna, koncerty, spektakle, imprezy

- Wydarzenia kulturalne i rozrywkowe organizowane przez dom kultury, animatora czy lokalne organizacje

- Dostosowana do potrzeb komunikacja publiczna, drogi oraz bezpieczne ścieżki rowerowe, chodniki i ławki wzdłuż chodników.

- Inwestycja w ochronę zdrowia – zapotrzebowanie na specjalistów w lokalnej przychodni, min. kardiolog, neurolog, geriatra, ginekolog